

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

Vejledning til apotekernes regnskaber for 2025

Indhold

Love, bekendtgørelser og vejledninger, der vedrører apoteksregnskaber....	4
Generelle krav.....	6
Bogføringsskik og dokumentation	8
Ledelseserklæringer	10
Revisorerklæringer	11
I. Driftsregnskab og specifikationer hertil.....	12
1. Bruttoomsætning (felt 104 og felt 601-709)	12
A. Omsætningens sammensætning	12
B. Salg efter recept.....	14
C. Omsætning via filial, apoteksudsalg, håndkøbsudsalg og medicinudleveringssted	15
2. Driftsudgifter.....	16
A. Rabatudgifter (felt 105 og felt 801-808)	16
B. Vareforbrug (felt 107, felt 809-814 og felt 880)	16
C. Lønudgifter (felt 109 og felt 815-839).....	17
D. Husleje (felt 111 og felt 840-879)	17
E. Energi (felt 112).....	18
F. Vedligeholdelse (felt 113).....	18
G. Forsikringer (felt 114)	18
H. Tab på udestående fordringer (felt 115).....	18
I. Andre driftsudgifter/indtægter (felt 116, felt 115a, felt 901-919a og felt 940-943a)	18
J. Forrentning (felt 118 og felt 920-934)	21
K. Afskrivning (felt 119 og felt 935-939).....	21
L. Henstandsordning for kronisk syge (felt 1001-1004).....	21
M. Dosisdispensering (felt 1010-1053)	21
N. Vejledning i astmainhalation (felt 1054-1056)	22
O. Medicinsamtaler (felt 1060-1065).....	22
P. Compliancesamtaler (felt 1085-1090).....	22
R. Forsøgsordning vedr. medicinsk cannabis (f1080-f1084).....	22
S. Udbringninger (felt 1091-1097).....	23
II. Statusoplysninger	23
1. Inventar (felt 401-408).....	24
2. Edb-udstyr (felt 409-416)	25
3. Indretning (felt 418-422)	26
4. Varelager (felt 423-435).....	27
5. Udestående fordringer (felt 501-511).....	27
6. Varevogne (felt 513-519)	27
7. Kapital vedrørende lejede lokaler (felt 520-540)	28
8. Leverandørkreditter (felt 541)	28
9. Skyldige feriepenge (felt 544-546)	28
10. Skyldig overtid (felt 547-548).....	29
III. Beregning og betaling af afgift og tilskud	30
1. Sektorafgifter (felt 201-232).....	30
2. Ordinær afgift og ordinært tilskud (felt 306-312)	34
3. Samlet regulering af afgift/tilskud (felt 301-305, 314-323, 317a-329, 340-354 og 334-336).....	36

Ikrafttrædelse	37
Bilag 1 - Sundhedsfremmende aktiviteter omfattet af særskilt indtægtsregistrering	38
Bilag 2A - Omkostningsbegrundede rabatter ift. lægemidler til mennesker	40
Bilag 2B - Omkostningsbegrundede rabatter ift. lægemidler til dyr	44
Bilag 3A - Økonomiske fordele for sundhedspersoner, repræsentation og sponsorering m.m. samt underholdning ift lægemidler – lægemidler til mennesker	49
Bilag 3B - Økonomiske fordele for sundhedspersoner, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde lægemidler til dyr	54

Love, bekendtgørelser og vejledninger, der vedrører apoteksregnskabet

Administrationsgebyr

Bekendtgørelse nr. 878 af 24. juni 2025 om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.

Afgift-tilskud

Bekendtgørelse nr. 878 af 24. juni 2025 om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.

Aflæggelse af regnskab

Bekendtgørelse nr. 1661 af 11. december 2023 om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab Vejledning samt Skabelon for udarbejdelsen af revisorerklæring vedrørende apotekeres og apotekerkæders omkostningsbegrundede rabatter og markedsføringsaktiviteter

Afskrivninger

Lovbekendtgørelse nr. 242 af 18. februar 2021 om skattemæssige afskrivninger (afskrivningsloven), med senere ændringer.

Apotekerloven

Lovbekendtgørelse nr. 703 af 26. maj 2023 af lov om apoteksvirksomhed.

Apotekervæsenets pensionsordning

Bekendtgørelse nr. 192 af 23. marts 1995 om Apotekervæsenets Pensionsordning.

Befordringsfradrag

Bekendtgørelse nr. 1189 af 19. november 2024 om Skatterådets satser for 2025 vedrørende fradrag for befordring mellem hjem og arbejdsplads og udbetaling af skattefri godtgørelse for erhvervsmæssig befordring.

Behandlerfarmaceuters virksomhedsområde (genordination)

Bekendtgørelse nr. 688 af 20. maj 2020 om behandlerfarmaceuters virksomhedsområde

Bogføringsloven

Lov nr. 700 af 24. maj 2022 om bogføring med senere ændringer.

Bruttoavance

Lov nr. 1084 af 23. december 1992 om apotekernes bruttoavance i 1993.

Compliancesamtaler

Bekendtgørelse nr. 1562 af 9. december 2024 om compliancesamtale på apotek.

Databeskyttelsesforordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv

Forbrugerpriser

Bekendtgørelse nr. 763 af 18. juni 2025 om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler

Forsøgsordning med medicinsk cannabis

Lov nr. 1668 af 26. december 2017 om Forsøgsordning med medicinsk cannabis med senere ændringer.

Handel med visse varer

Bekendtgørelse nr. 845 af 7. november 1995 om apotekers handel med visse varer.

Indsendelse af regnskabsoplysninger

Bekendtgørelse nr. 1222 af 22. november 2017 om apotekernes indsendelse af regnskabsoplysninger som ændret ved bekendtgørelse nr. 261 af 9. marts 2023

Medicinsamtaler

Bekendtgørelse nr. 1563 af 9. december 2024 om medicinsamtale på apotek

Opsplitning af lægemidler til dyr

Bekendtgørelse nr. 1655 af 18. december 2018 om dyrlægers og apotekers opsplitning og udlevering af lægemidler til veterinær brug, og apotekers registrering til ordningen m.v.

Poseafgift

Bekendtgørelse nr. 1271 af 6. juni 2021 (Emballagebekendtgørelsen) om visse krav til emballager.

Reklame og rabatter

Bekendtgørelse nr. 253 af 4. marts 2025 om reklame m.v. for lægemidler til mennesker med senere ændring. Vejledning nr. 9400 af 20. april 2022 om reklame m.v. for lægemidler (til mennesker).

Bekendtgørelse nr. 130 af 25. januar 2022 om reklamer m.v. for lægemidler (til dyr).

Vejledning nr. 9401 af 20. april 2022 om reklame m.v. for lægemidler (til dyr).

Varelageropgørelse

Bekendtgørelse nr. 879 af 17. december 1991 om apotekernes varelageropgørelse.

Årsregnskabsloven

Lovbekendtgørelse nr. 1057 af 23. september 2024.

Generelle krav

I henhold til § 5, stk. 1, i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af apoteksregnskab fastsætter Lægemiddelstyrelsen følgende retningslinjer for udarbejdelse af apoteksregnskaber:

Apoteksregnskabet omfatter årets driftsregnskab til Lægemiddelstyrelsen, specifikation til driftsregnskabet, statusoplysninger samt afgiftsberegning.

Apoteksregnskabet skal:

- kun omhandle de aktiviteter, der vedrører apoteksvirksomheden
- give et retvisende billede af apotekets økonomiske forhold i regnskabsåret
- underskrives af apotekeren i elektronisk form (i henhold til bekendtgørelse nr. 1222 af 22. november 2017 om apotekernes indsendelse af regnskabsoplysninger).

Apoteksregnskabet skal indsendes til Lægemiddelstyrelsen elektronisk inden den 1. april 2026 i Lægemiddelstyrelsens udarbejdede Excel-skema (A25). Regnskaber, der ikke er indberettet i Lægemiddelstyrelsens skema vil blive returneret til apoteket.

Hvis apoteket skifter indehaver eller nedlægges i årets løb, skal regnskabet for den afgående apotekers driftsperiode indsendes senest 4 måneder efter apotekerens fratrædelse, dog gerne tidligere.

Bruttoregistrering m.v.

I apoteksregnskabet skal hver transaktion, begivenhed og værdiændring indregnes og måles hver for sig, ligesom de enkelte forhold ikke må modregnes med hinanden, jf. bekendtgørelse af årsregnskabsloven § 13, stk. 1 nr. 8.

Udelukkende transaktioner, begivenheder og værdiændringer, der vedrører regnskabsåret 2025, kan indgå i apoteksregnskabet for 2025.

Apoteker med tillægsbevilling

Apotekere, der har ikke-tilskudsberettiget bevilling til mere end ét apotek (tillægsbevilling), skal foretage beregning af ordinær afgift og tilskud, samt sektorafgiftsberegning m.v. samlet for det apotek, hvortil der oprindeligt er givet bevilling (moderapoteket). Med undtagelse af beregning af ordinær afgift og tilskud samt sektorafgifter skal der udarbejdes et sædvanligt apoteksregnskab for apoteket hvortil, der er erhvervet en tillægsbevilling.

Beregningsgrundlaget (f205) i regnskabet for tillægsbevillingen skal korrigeres, således at sektorafgifterne for tillægsbevillingen bliver på 0 kr.

Beregningsgrundlaget for sektorafgifter før korrektion for tillægsbevillingen overføres herefter til regnskabet for det apotek, der har den oprindelige bevilling (moderapoteket).

Regnskabet for tillægsbevillingen skal desuden korrigeres både for omsætning af apoteksforbeholdte lægemidler og omsætningssgrænse i faneblad K3, så det samlede afgiftspligtige beløb bliver på 0 kr.

Omsætningen af apoteksforbeholdte lægemidler for tillægsbevillingen overføres herefter til regnskabet for det apotek, der har den oprindelige bevilling (moderapoteket).

Godtgørelsen for apoteksfilialer og apoteksudsalg, der hører direkte under tillægsbevillingen, tilfalder tillægsbevillingen. Godtgørelser for medicinsamtaler, compliancesamtaler, Schengen-attester, astma-inhalationsydelser, henstandsgodtgørelse, tab på henstandsordninger, udbringningsgodtgørelse, genordinationsgodtgørelse, godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve og dosisekspeditionsgebyrer opføres i regnskabet for tillægsbevillingen, hvis ydelsen vedrører denne.

Apoteker med apoteksfilialer

For apoteker med apoteksfilialer, skal der laves regnskab, specifikationer til regnskab og statusoplysninger for den samlede enhed samt for henholdsvis moderenhed og apoteksfilial(er). Der skal kun beregnes ordinær afgift og tilskud samt sektorafgiftsberegninger for den samlede enhed.

Apoteksfilialers regnskaber og tilhørende specifikationer skal indeholde oplysninger om apoteksfilialernes faktiske indtægter. Apoteksfilialernes udgifter opgøres - så vidt det er muligt - på basis af de faktiske udgifter. Hvis det ikke er muligt nøjagtigt at adskille udgifterne mellem moderenhed og apoteksfilial(er), må der laves en skønsmæssig fordeling af udgifterne. Der skal kunne redegøres for de anvendte fordelingsnøgler. Statusposter opgøres særskilt for apoteksfilialer.

Apoteker med etableret dosispakkefunktion

Der aflægges særskilt regnskab for apoteker med etableret dosispakkefunktion. Det særskilte regnskab skal aflægges på skemaet: "Særskilt apoteksregnskab for apoteker med etableret dosispakkefunktion for 2025" og skal være i overensstemmelse med "Vejledning til udarbejdelse af særskilt apoteksregnskab for apoteker med etableret dosispakkefunktion for 2025".

Apoteker med magistrel lægemiddelproduktion

Der aflægges særskilt driftsregnskab for alle apoteker med magistrel lægemiddelproduktion på over 50.000 kr. Det særskilte regnskab skal aflægges på skemaet: "Særskilt driftsregnskab for magistrel lægemiddelproduktion for året 2025" i henhold til "Vejledning til udarbejdelse af særskilt regnskab for produktion af magistrelle lægemidler for 2025". Apoteker med magistrel produktion under 50.000 kr. (ekskl. forsøgsordning med medicinsk cannabis) afgiver erklæring på, at den magistrelle produktion er på under 50.000 kr. (ekskl. forsøgsordning med medicinsk cannabis). Erklæringen, der skal udfyldes, findes under punkt H på regnskabets forside (faneblad K1).

Apoteker der tilbyder opsplnitning af lægemidler til veterinær brug

Apoteker, der i henholdt til Bekendtgørelse om dyrlægers og apotekers opsplnitning og udlevering af lægemidler til veterinær brug, og apotekers registrering til ordningen m.v., tilbyder opsplnitning af lægemidler til veterinært brug skal udfylde det særskilte skema "Opsplnitning_2025", og indberette dette samtidigt med det årlige apoteksregnskab.

Drift af anden virksomhed end apoteksvirksomhed

Apotekeren skal i ledelseserklæringen i faneblad K1 angive, hvorvidt denne driver anden virksomhed end apoteksvirksomhed under apotekets CVR-nummer. I denne sammenhæng betragtes omsætning af lægemidler til produktionsdyr ikke som anden virksomhed end apoteksvirksomhed.

Bogføringsskik og dokumentation

God bogføringsskik

Bogføringen, der ligger til grund for apoteksregnskabet skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med god bogføringsskik og således, at regnskabsmaterialet ikke ødelægges, bortskaffes eller forvanskes, ligesom det skal sikres mod fejl og misbrug jf. bekendtgørelse af bogføringslov § 5, stk. 1 og stk. 2 og § 13, stk. 1. Der skal opbevares dokumentation for alle posterne i apoteksregnskabet. Herudover følger særlige dokumentationskrav jf. nedenstående.

Bilag og anden dokumentation

Bilagene udgør et meget vigtigt materiale til dokumentation for registreringer af transaktioner eller påvirkninger af økonomisk karakter. Bilag skal kunne bevise registreringernes rigtighed og gøre det muligt at konstatere, om transaktioner registreres i den rigtige periode og med det korrekte beløb.

Hver eneste registrering af transaktioner og hændelser skal kunne dokumenteres ved bilag. Bilag er ikke blot papirbilag, men enhver form for dokumentation, der er nødvendig af hensyn til kontrolsporet. Kontrolsporet er et samleudtryk for de oplysninger, der skal sikre, at det altid er muligt at verificere grundlaget for de enkelte registreringer, jf. Bogføringsvejledningen.

Ifølge § 47 stk. 2 i lov om apoteksvirksomhed kan Lægemedelstyrelsen kræve indsendt eller forevist det materiale, der ligger til grund for regnskabsoplysningerne.

Eksempler på dokumentation ved gennemgang af det årlige apoteksregnskab:

- Schengenattester (pillepas): Ekspeditionsliste udtrukket fra apotekets it-system og/eller kopi af selve attesterne. Dokumentationen skal være afstemmelig med felt 215b i apoteksregnskabs faneblad K2. Apoteket er forpligtet til at gemme attesterne og stille disse til rådighed for Lægemedelstyrelsen, såfremt Lægemedelstyrelsen anmoder om det.
- Dosisekspeditionsgebyrer: ekspeditionsliste eller en vare-/kundestatistikrapport udtrukket fra apotekets it-system, hvor beløb og/eller antal fremgår. Dokumentationen skal være afstemmelig med felt 215d i apoteksregnskabs faneblad K2.
- Astmainhalation (Tjek På Inhalation): ekspeditionsliste udtrukket fra apotekets it-system og/eller kopi af selve blanketten. Apoteket er forpligtet til at gemme blanketterne og stille disse til rådighed for Lægemedelstyrelsen, såfremt Lægemedelstyrelsen anmoder om det. Dokumentationen skal være afstemmelig med felterne 1054-1056 i faneblad K10.
- Tab på henstand: kontoudtog og kopi af rykkere for tabet. Dokumentationen skal være afstemmelig med felt 1004 i apoteksregnskabs faneblad K10
- Henstandsordning: kopi af henstandsordningsaftaler. Det skal fremgå tydeligt, hvornår borgeren er påbegyndt ordningen, og hvornår den evt. er stoppet igen. Apoteket er forpligtet til at gemme aftalerne og stille disse til rådighed for Lægemedelstyrelsen, såfremt Lægemedelstyrelsen anmoder om det. Dokumentationen skal være afstemmelig med felt 222a i apoteksregnskabs faneblad K2.
- Medicinsamtaler: ekspeditionsliste udtrukket fra apotekets it-system og/eller kopi af selve blanketten. Apoteket er forpligtet til at gemme blanketterne og stille disse til rådighed for Lægemedelstyrelsen, såfremt Lægemedelstyrelsen anmoder om det. Dokumentationen skal være afstemmelig med summen af f1060 og f1063 i apoteksregnskabs faneblad K10
- Compliancesamtaler: ekspeditionsliste udtrukket fra apotekets it-system og/eller kopi af selve blanketten. Apoteket er forpligtet til at gemme blanketterne og stille disse til rådighed for Lægemedelstyrelsen, såfremt Lægemedelstyrelsen anmoder om det. Dokumentationen skal være afstemmelig med summen af f1085 og f1088 i apoteksregnskabs faneblad K10
- Udbringning af medicin fra vagtapoteker: ekspeditionsliste udtrukket fra apotekets it-system og/eller kopi af eventuelle blanketter. Apoteket er forpligtet til at gemme relevant dokumentation og stille denne til rådighed for Lægemedelstyrelsen, såfremt Lægemedelstyrelsen anmoder om det. Dokumentationen skal være afstemmelig med felterne f1091 til f1097 i apoteksregnskabs faneblad K10
- Genordinationer: Ekspeditionsliste udtrukket fra apotekets it-system og/eller kopi af selve genordinationerne. Dokumentationen skal være afstemmelig med felt 215l i apoteksregnskabs faneblad K2. Apoteket er forpligtet til at gemme ordinationerne og stille disse til rådighed for Lægemedelstyrelsen, såfremt Lægemedelstyrelsen anmoder om det.

- Godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve: Ekspeditionsliste udtrukket fra apotekets it-system og/eller kopi af selve rådgivningsbrevene. Dokumentationen skal være afstemmelig med felt 222b i apoteksregnskabet's faneblad K2. Apoteket er forpligtet til at gemme dokumentation vedrørende rådgivningsbrevene og stille disse til rådighed for Lægemiddelstyrelsen, såfremt Lægemiddelstyrelsen anmoder om det.

Det er vigtigt, at det fremgår af alt ovenstående dokumentation, hvilken periode dokumentationen gælder for. Ovenstående dokumentation skal i henhold til § 12 i bogføring (bogføringsloven) opbevares i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, materialet vedrører.

Under henvisning til Databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv.) skal Lægemiddelstyrelsen gøre opmærksom på, at dokumentation, der indeholder personfølsomme informationer som f.eks. navn, CPR-nummer, adresse, underskrift, etc. vil blive afvist, såfremt det omhandler andre end apotekeren selv.

Dokumentation for sponsorater og repræsentation m.v.

Apotekeren skal opbevare dokumentation for modtagne sponsorater og repræsentation m.v., som ikke indgår i apoteksregnskabet's regnskabsposter, og som ikke er af ubetydelig værdi, jf. § 16 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.

Dokumentation for omkostningsbegrundede rabatter

Apotekeren skal desuden opbevare dokumentation for modtagne omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler, jf. § 40 i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til mennesker og § 17 i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr. Dokumentationen skal opbevares i 3 år og skal bestå i fakturaer eller kreditnotaer (udstedt ikke senere end 30 dage efter leverancen har fundet sted), der indeholder oplysninger om:

- lægemiddelnavn og -nummer
- pris
- modtagne rabatbeløb

Ledelseserklæringer

- A. Apotekeren skal på apoteksregnskabet oplyse, hvorvidt forhold, der ikke fremgår af apoteksregnskabet, har haft indflydelse på apotekets økonomi og skal i bekræftende fald nærmere redegøre for disse forhold, jf. § 3, stk. 2 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.
- B. I henhold til § 3, stk. 4 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab skal apotekeren på apoteksregnskabet oplyse, hvorvidt denne i det forgangne år har drevet anden virksomhed end apoteksvirksomhed under apotekets CVR-nummer. Apoteksregnskabet skal undergives behandling af en godkendt revisor, hvis apotekeren har oplyst, at der drives anden virksomhed end apoteksdrift under apotekets CVR-nummer. En godkendt revisor skal på baggrund af sin behandling udarbejde en erklæring om, at revisor har iagttaget adskillelse af apoteksregnskab fra anden virksomhed. Erklæringen skal sendes til Lægemedelstyrelsen sammen med apoteksregnskabet.
- C. Apotekeren skal på apoteksregnskabet erklære, at den opbevarede dokumentation vedrørende omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler opfylder betingelserne i § 40 i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til mennesker samt § 17 i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr, jf. § 17 nr. 1 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.

Ved ovennævnte erklæring erklærer apotekeren, at der opbevares dokumentation for omkostningsbegrundede rabatter modtaget som led i handel med apoteksforbeholdte lægemidler i 3 år. Dokumentationen skal bestå af fakturaer eller kreditnotaer udstedt ikke senere end 30 dage efter, leverancen har fundet sted, der indeholder følgende oplysninger: 1) lægemiddelnavn og – nummer, 2) pris samt 3) modtagne rabatbeløb. Såfremt det modtagne rabatbeløb ikke fremgår af fakturaen, skal det via kreditnota være muligt at finde tilbage til de lægemiddelnavn og numre, som rabatterne knytter sig til.

Apotekeren skal på apoteksregnskabet erklære, at de i regnskabet anførte poster vedrørende omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler er modtaget i overensstemmelse med rabatydernes udarbejdede og offentliggjorte oplysninger om adgangen til at opnå omkostningsbegrundede rabatter, jf. § 17 nr. 2, i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.

Ved ovennævnte erklæring erklærer apotekeren, at de omkostningsbegrundede rabatter, som apoteket har modtaget på apoteksforbeholdte lægemidler er i overensstemmelse med rabatydernes udarbejdede og offentliggjorte oplysninger om adgangen til at opnå omkostningsbegrundede rabatter. Det vil f.eks. sige, at apotekeren forholder sig til, om oplysningerne vedrørende rabatter på fakturaer eller kreditnotaer også stemmer overens med rabatyders offentliggjorte kriterier for at modtage rabatter, f.eks. om en given rabat i forhold til antallet af ugentlige leveringer også stemmer overens med det faktiske antal ugentlige leveringer. Apotekeren må desuden f.eks. ikke modtage rabatter, der overstiger den mulige maksimale rabat i forhold til de offentliggjorte oplysninger om adgangen til at opnå omkostningsbegrundede rabatter.

- E. Apotekeren skal på apoteksregnskabet erklære, at de omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler i øvrigt er modtaget i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelserne om reklame mv. for lægemidler til hhv. mennesker og dyr, jf. § 17, nr. 3, i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.

Apotekeren skal her forholde sig til, om der er modtaget rabatter uden for rammerne af reglerne i hhv. kapitel 9 i bekendtgørelserne om reklame for lægemidler til mennesker og kapitel 5 i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til dyr. Relevante uddrag af vejledningerne til de to reklamebekendtgørelser findes i bilag 2a (lægemidler til mennesker) og 2b (lægemidler til dyr) i nærværende vejledning.

Erklæringen vedrører ikke forhold hos leverandøren, som apotekeren ikke har kendskab til.

- F. Apotekeren skal på apoteksregnskabet erklære, at regnskabs poster vedrørende markedsføringsaktiviteter samt modtagne ydelser, som skal dokumenteres i henhold til § 16 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab, er i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelserne om reklame mv. for lægemidler til hhv. mennesker og dyr, jf. § 17 nr. 4, i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.

Ved ovennævnte erklæring erklærer apotekeren, at regnskabs poster vedrørende markedsføringsaktiviteter samt modtagne sponsorater, repræsentation mv., som ikke er af ubetydelig værdi, er i overensstemmelse med reglerne i hhv. kapitel 7 i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til mennesker og kapitel 3 i bekendtgørelser om reklame m.v. for lægemidler til dyr. Vejledning til kapitel 5 findes i bilag 3 til nærværende vejledning.

- G. Apotekeren skal på apoteksregnskabet bekræfte, at regnskabet er aflagt i overensstemmelse med Lægemedelstyrelsens retningslinjer, jf. § 3, stk. 3, i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.

Ved ovennævnte erklæring erklærer apotekeren, at regnskabet er aflagt i overensstemmelse med Lægemedelstyrelsens retningslinjer, jf. § 3, stk. 3 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab. Heri indgår, at apoteksregnskabet skal give et retvisende billede af apotekets økonomiske forhold i regnskabsåret. Alle indtægter, der kan henføres til apoteksdriften, skal opføres på regnskabet og udgifter, der er nødvendige eller naturlige som led i apoteksdriften, skal opføres på regnskabet. Apoteksregnskabet skal opstilles på Lægemedelstyrelsens skemaer i overensstemmelse med Lægemedelstyrelsens vejledning. Regnskabet skal underskrives af apotekeren.

- H. Apotekeren skal på apoteksregnskabet angive, hvorvidt apoteket i perioden har haft magistrel produktion, og i givet fald om denne har været over eller under 50.000 kr. (ekskl. Forsøgsordning med medicinsk cannabis).

Revisorerklæringer

Omkostningsbegrundede rabatter

Dokumentationen vedr. omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler, som apoteket skal opbevare samt de i apoteksregnskabet anførte poster vedr. omkostningsbegrundede rabatter, skal undergives behandling af en godkendt revisor, jf. § 18 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab. Revisor skal på baggrund af sin behandling udarbejde en revisorerklæring, som skal indsendes sammen med apoteksregnskabet.

Skabelonen, der **skal** benyttes til erklæringen, findes i Erklæring om aftalte arbejdshandlinger vedrørende omkostningsbegrundede rabatter og markedsføringsaktiviteter. Denne findes på Lægemedelstyrelsens hjemmeside [her](#)

Markedsføringsaktiviteter

De i apoteksregnskabet anførte poster vedr. markedsføringsaktiviteter samt dokumentationen for ikke værdiansatte ydelser skal undergives behandling af en statsautoriseret eller registreret revisor. Revisor skal på baggrund af sin behandling udarbejde en revisorerklæring, som skal indsendes sammen med apoteksregnskabet.

Skabelonen, der **skal** benyttes til erklæringen, findes i Erklæring om aftalte arbejdshandlinger vedrørende omkostningsbegrundede rabatter og markedsføringsaktiviteter. Denne findes på Lægemedelstyrelsens hjemmeside [her](#).

Drift af anden virksomhed end apoteksvirksomhed under apotekets CVR-nummer

Hvis apotekeren har tilkendegivet at drive anden virksomhed end apoteksvirksomhed under apotekets CVR-nummer, skal der i henhold til § 4 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab udstedes en revisorerklæring. Skabelonen, der **skal** benyttes til udstedelsen af denne erklæring, findes på Lægemedelstyrelsens hjemmeside [her](#)

Fordelingsnøgler vedr. forhandling af lægemidler til produktionsdyr

For apoteker, der har givet Lægemedelstyrelsen meddelelse om forhandling af lægemidler til produktionsdyr, skal apoteksregnskabet ikke indeholde en opgørelse af indtægter og udgifter eller aktiver og passiver, der er relateret til apotekerens salg af lægemidler til produktionsdyr.

Apoteksregnskabet skal derimod indeholde oplysninger om, efter hvilke fordelingsnøgler apotekets indtægter og udgifter m.v. er fordelt på henholdsvis virksomheden vedrørende apotekerens salg af lægemidler til produktionsdyr og øvrig apoteksvirksomhed. Fordelingsnøglerne skal afspejle de faktiske forhold.

Udgifts- og indtægtsposterne opgøres, hvor det er muligt, på basis af de faktiske udgifter. I det omfang det ikke er muligt at udskille udgifter/indtægter ved forhandling af lægemidler til produktionsdyr fra udgifter/indtægter ved apotekets øvrige virksomhed, må der foretages en fordeling af de enkelte poster. De pågældende udgifter/indtægter skal fordeles fuldt og helt efter objektive kriterier mellem virksomheden vedr. forhandling af lægemidler til produktionsdyr og apotekets øvrige virksomhed.

Fordelingsnøglerne skal forsynes med en erklæring fra en statsautoriseret eller registreret revisor om, at anvendelsen af fordelingsnøglerne fører til et resultat, der er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Revisorerklæringen og fordelingsnøglerne skal indsendes sammen med apoteksregnskabet.

Af skemaet med fordelingsnøglerne skal det fremgå, hvilke poster der er trukket ud af det ordinære regnskab på baggrund af en opgørelse af faktiske udgifter. Desuden skal det fremgå - for de poster, hvor der er anvendt fordelingsnøgler - hvordan fordelingsnøglerne er fremkommet samt hvilket tal procentsatsen (fordelingsnøglen) refererer til. Det vil f.eks. sige, fordeles apotekets husleje efter antallet af m², der vedrører salget af lægemidler til produktionsdyr, skal dette fremgå. Endvidere skal det altså fremgå om procentsatsen (fordelingsnøglen) refererer til posten i det ordinære apoteksregnskab eller til postens størrelse inden regnskabstallet blev reduceret.

Fordelingsnøgler vedr. udskillelse af virksomhed, der ikke er omfattet af apotekerbevillingen

Hvis der ved opgørelsen af resultatopgørelsens poster eller ved opgørelsen af aktiver og passiver er anvendt fordelingsnøgler til den regnskabsmæssige udskillelse af virksomhed, der ikke er omfattet af apotekerbevillingen, skal fordelingsnøglerne vedlægges det indsendte regnskab.

Fordelingsnøglerne skal forsynes med en erklæring fra en godkendt revisor om, at anvendelsen af fordelingsnøglerne fører til et resultat, der er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

I. Driftsregnskab og specifikationer hertil

I apoteksregnskabet skal alle udgifter opføres eksklusive merværdiafgift (moms), dog kun hvis merværdiafgiften kan fradrages over for SKAT.

1. Bruttoomsætning (felt 104 og felt 601-709)

Bruttoomsætningen omfatter alle indtægter ved salg af lægemidler (herunder dosisdispenserede lægemidler), andre varer, tjenesteydelser samt gebyrer m.v., dog ikke salg af lægemidler til produktionsdyr. Alle beløb opgøres uden fradrag af rabatter og uden hensyn til, om beløbet er afregnet. I bruttoomsætningen medregnes salg til apotekets personale, apotekerens eget forbrug og administrationsgebyr i forbindelse med forsendelse af medicinpakker. Forsendelsesomkostninger, som apoteket får refunderet, medregnes ikke.

A. Omsætningens sammensætning

Omsætningen skal specificeres som følger:

1. Salg efter recept (felt 603)

- a) Magistrelle lægemidler (felt 601)
- b) Lægemidler (felt 602)

Herunder medregnes salg af lægemidler efter recept udstedt af læger, tandlæger eller dyrlæger samt salg af lægemidler efter rekvisition fra jordemødre, sygeplejersker, skibsførere, skibsredere samt regioner, kommuner og virksomheder, der stiller ambulancer til rådighed for regioner.

I det receptekspederende apoteks omsætning af lægeordnede dosisdispenserede lægemidler indgår et dosisekspeditionsgebyr til det receptekspederende apotek samt et dosispakningsgebyr til dosis-pakningsapoteket. Alle dosisdispenserede lægemidler indgår også heri (under lægemidler til enkelt-personer). Gebyrerne specificeres på henholdsvis lægeordneret og ikke-lægeordneret dosisdispensering, jf. faneblad K10 i regnskabsskemaet. Det receptekspederende apotek afregner dosispakningsgebyret med pakkeapoteket.

Mht. omsætning i relation til Forsøgsordning vedr. medicinsk cannabis skal denne indgå i beløbet, der opføres i felt 601.

2. Håndkøbssalg m.v.

- a) Apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (felt 604)
- b) Ikke-apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (felt 604a)
- c) Frihandelsvarer m.v.(felt 605).

3. Salg til andre apoteker

- a) Apoteksforbeholdte lægemidler (felt 608)
- b) Ikke-apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (felt 608a)
- c) Frihandelsvarer (felt 609)
- d) Dosisdispenserede lægemidler m.v. (felt 609a)
- e) Pakningsgebyrer vedr. dosisdispensering (felt 609b).

Herunder opføres bl.a. også omsætning ved apotekets salg af dosisdispenserede lægemidler til andre apoteker. Denne omsætning af dosisdispenserede lægemidler m.v. opføres således under pkt. d. Pakkeapoteket opkræver et dosispakningsgebyr fra det receptekspederende apotek, som pakkeapoteket konterer under pkt. 3e.

Kassedifferencer skal opføres under apotekets bruttoomsætning.

4. Andre driftsindtægter

- Indtægter fra sundhedsfremmende aktiviteter (felt 611a)
- Udbringnings- og andre servicegebyrer (felt 611d)
- Andre driftsindtægter i øvrigt (felt 611b)

Det provenu (minimum 4 kr.), som apotekerne i henhold Emballagebekendtgørelsen opkræver fra deres kunder vedrørende poser, opføres som "Udbringnings- og andre servicegebyrer", dvs. i apoteksregnskabets felt 611d (i faneblad K6).

Vaccinationer udført i regi af et apotek skal opføres i felt 611a (i faneblad K6). Dette gælder både selve vaccinen, samt honorarer og gebyrer ifm., at vaccinationen udføres.

Den kundebetalte andel af apotekernes genordinationsydelse skal ligeledes opføres i felt 611a (i faneblad K6).

Indtægter fra sundhedsfremmende aktiviteter

Sundhedsfremmende aktiviteter omfatter bl.a. eftersyn af skibsmedicinkiste, rygeafvænnning, vejledning til astmapatienter i inhalation, og slankemøder, jf. bilag 1 "Sundhedsfremmende aktiviteter omfattet af særskilt indtægtsregistrering".

Ydelsen vedr. astmainhalationsvejledning (Tjek På Inhalation) foretaget i perioden 1. januar-31. december 2025 skal specificeres i felterne 1054-1056 i faneblad K10.

Refusion vedr. Schengenattester (pillepas) skal opføres under sektorafgifter, felt 215b i faneblad K2.

Refusionerne anført i regnskabsskemaet skal vedrøre regnskabsåret. F.eks. vil det sige, at pillepas og astmainhalationsydelse, der anføres i regnskabet, skal være "udført" i regnskabsåret. Altså skal refusioner for fx astmainhalationsydelse udført i december 2025 opføres i regnskabet for 2025, uanset at udbetalingen for ydelsen først foretages i januar 2026.

Udbringnings- og andre servicegebyrer

Her posteres indtægter fra udbringnings- og andre servicegebyrer, der opkræves i henhold til bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler. Gebyrerne, der skal posteres under denne post er:

- Vagtgebyr (§ 19 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler) og udbringningsgebyr (§ 20, stk. 1 og 2 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler)
- Udbringningsgebyr vedr. beboere på institutioner og udbringning via hjemmeplejen (§ 20, stk., 3 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler)
- Udbringningsgebyr vedr. e-handel (§ 20, stk. 5 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler)
- Administrationsgebyr hvor der ikke betales kontant ved udleveringen af lægemidlet (§ 21 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler)
- Gebyr i forbindelse med udførelse af serviceopgaver (§ 23 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler)

Andre driftsindtægter i øvrigt

Andre driftsindtægter i øvrigt er f.eks. telefonreceptgebyr, honorarer fra Sygeforsikringen Danmark, overskudsandel fra leasing af dosispakmaskiner samt andet salg, som ikke falder ind under ovenstående punkter 1-3. Undtaget herfra er ovennævnte udbringnings- og andre servicegebyrer samt de to nedennævnte gebyrtyper opkrævet i henhold til bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler:

- Recepturgebyret, jf. § 14 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler
- Færdigbehandlingsgebyret, jf. § 15 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler

De to nævnte gebyrtyper opføres alle under "Salg efter recept".

B. Salg efter recept

Salg efter recept skal yderligere specificeres på henholdsvis magistrelle lægemidler og lægemidler for posterne:

1. Pakninger til enkeltpersoner
2. Leverancer til sygehuse, lægepraksis m.v. (institutionstakst)
3. Dyr lægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler (institutionstakst)
4. Dyr lægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler
5. Apoteksforbeholdte dyr lægeordinationer i alt.

De receptordinerede pakninger opføres med antal, samlet beløb og gennemsnitspris. En multipakning og en del af en multipakning regnes for én pakning.

1. Pakninger til enkeltpersoner

Her opføres alle receptekspederede pakninger til enkeltpersoner, uanset om lægemidlerne helt eller delvis betales af det offentlige samt leverancer til distribuerende og ikke-distribuerende læger til vide-reudlevering. Endvidere opføres alle leverancer til lægers og tandlægers brug i praksis samt rekvisitioner fra skibsførere, skibsredere, jordemødre, sygeplejersker samt regionernes ambulancetjeneste. Dosisdispenserede lægemidler opføres også her. Pakningsgebyrer medregnes, hvis dosisdispenserin-gen er lægeordineret.

2. Leverancer til sygehuse, lægepraksis m.v. (institutionstakst)

Her opføres alle receptekspederede pakninger vedrørende leverancer til sygehuse, lægepraksis, insti-tutioner m.v., hvor prisen er beregnet i henhold til bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler § 2, stk. 3 eller stk. 5.

3. Dyrlægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler (institutionstakst)

Her opføres alle receptekspederede dyrlægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler, hvor pri-sen er beregnet i henhold til bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler § 2, stk. 3 eller stk. 5.

Salget af magistrelle lægemidler opdeles i henholdsvis salg af magistrelle lægemidler til produktions-dyr og salg af magistrelle lægemidler til øvrige dyr.

4. Dyrlægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler

Her opføres alle receptekspederede dyrlægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler, hvor pri-sen er beregnet i henhold til bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler § 2, stk. 1.

Salget af magistrelle lægemidler opdeles i henholdsvis salg af magistrelle lægemidler til produktions-dyr og salg af magistrelle lægemidler til øvrige dyr.

Ikke apoteksforbeholdte dyrlægeordinationer til indgivelse i produktionsdyr opføres under beregnings-grundlag for afgift vedr. salg af lægemidler til produktionsdyr (faneblad K2). Produktionsdyr er dyrear-ter, som anvendes til fødevareproduktion, fx kvæg, svin, får, geder, heste, fjerkræ, akvakultur og kani-ner, der holdes kommercielt med produktion for øje. Til gruppen af produktionsdyr hører også pelsdyr som f.eks. mink.

5. Apoteksforbeholdte dyrlægeordinationer i alt

Her opføres det samlede salg af apoteksforbeholdte dyrlægeordinationer.

C. Omsætning via filial, apoteksudsalg, håndkøbsudsalg og medicinudle- veringssted

Hvis en enhed kun har været drevet en del af året, skal det fremgå af regnskabsskemaet (felt 701-felt 709), hvilken periode de anførte beløb vedrører. Antal enheder, der eksisterer ultimo regnskabsåret, skal oplyses.

Omsætningen skal specificeres på følgende poster for de enkelte enheder:

1. Apoteksfilialer og apoteksudsalg (felt 701-felt 704)

Her specificeres omsætningen på henholdsvis håndkøb m.v. og receptsalg.

2. Håndkøbsudsalg (felt 705-felt 708)

Her specificeres omsætningen på henholdsvis ikke-apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler m.v. og apoteksforbeholdte lægemiddelpakninger.

Ikke-apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler, der efter bestilling pakkes til den enkelte kunde (til udlevering via håndkøbsudsalg), skal opføres under apoteksforbeholdte lægemiddelpakninger.

3. Medicinudleveringssteder (felt 709)

Her opføres den samlede omsætning via medicinudleveringsstedet.

2. Driftsudgifter

A. Rabatudgifter (felt 105 og felt 801-808)

Rabatudgifter omfatter rabatter ydet i henhold til bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser på apoteksforbeholdte lægemidler.

Endvidere omfatter rabatudgifter rabatter ydet til den offentlige sygesikring i henhold til § 2 i lov nr. 1084 af 23. december 1992 om apotekernes bruttoavance i 1993.

Rabatudgifterne skal specificeres på følgende modtagere:

1. Enkeltpersoner og institutioner (felt 801)
2. Den offentlige sygesikring (felt 802)
3. Håndkøbsudsalg, herunder:
 - a) Apoteksforbeholdte lægemidler (felt 805)
 - b) Ikke-apoteksforbeholdte lægemidler (felt 804)
 - c) Frihandelsvarer (felt 805a).

Rabatudgifter vedr. pkt. b og c kan ikke trækkes fra beregningsgrundlaget for tilgængelighedstilskuddet i faneblad K3

Medicinudleveringssteder (felt 807).

B. Vareforbrug (felt 107, felt 809-814 og felt 880)

Vareforbruget skal opgøres ud fra varelagerets værdi ved årets begyndelse med tillæg af varekøbet i årets løb og med fradrag af varelagerets værdi ved årets udgang. Desuden fradrages omkostningsbegrundede leverandørrabatter på lægemidler samt leverandørrabatter på frihandelsvarer. Varelageret skal opgøres i overensstemmelse med bekendtgørelsen om apotekernes varelageropgørelse.

Den økonomiske fordel, der består i, at apotekere har en kredit hos grossister på løbende måned plus 45 dage i gennemsnit, opfattes ikke som en **økonomisk** ydelse omfattet af rabatreglerne. Tilsvarende gælder forrentning af apotekernes indestående hos grossister til den rentesats, der er fastsat af Lægemiddelstyrelsen.

En nærmere afgrænsning og definition af omkostningsbegrundede rabatter fremgår af bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler samt af "Vejledning om reklame mv. for lægemidler".

Til brug for opgørelse af avancen på frihandelsvarer er felt 880 tilføjet. Feltet skal indeholde apotekets varekøb af frihandelsvarer før fradrag af rabatter.

De afgifter ifm. med indkøb af poser, et apotek betaler til sin poseleverandør, skal i det årlige apoteksregnskab indgå i det opgjorte vareforbrug.

C. Lønudgifter (felt 109 og felt 815-839)

Antal ansatte anføres i gennemsnit **pr. år** i regnskabsåret med 1 decimal. Har apoteket skiftet apoteker i løbet af regnskabsåret, skal antallet af ansatte anføres i gennemsnit for det antal måneder, den pågældende apoteker har haft bevillingen. Er der i det forgangne regnskabsår etableret nye filialer, skal antallet af ansatte også anføres i gennemsnit **pr. år**.

Under lønudgifter medregnes ud over egentlig løn også gaver, gratialer, tantieme og lignende samt udgifter til arbejdsgiverbidrag og apotekernes hjemmepc-ordning. Bemærk løn mv. til apotekeren indgår ikke som en del af regnskabet.

Følgende skal trækkes fra lønudgifterne:

- Tilskud modtaget for at kunne opretholde eller forøge praktikpladser
- Betaling for undervisning af farmaceutstuderende og farmakonomelever
- Lignende tilskud og refusioner.

Følgende skal *ikke* trækkes fra lønudgifterne, men i stedet opføres under sektorafgifter:

- Vagttilskud
- Farmakonomlevtilskud
- Henstandsordning

Lønudgifterne skal specificeres for de enkelte personalegrupper, og udgifterne skal omfatte såvel løn til apotekets faste personale som løn til personer, der ansættes for kortere perioder (vikarer).

Indbetaling af skyldige feriepenge til apotekerforeningens ferielønkasse i forbindelse med fratræden af en medarbejder ansat før den 1. maj 1993 kan *ikke* opføres som lønudgift. Det indbetalte beløb trækkes fra på statusposten: Skyldige feriepenge (felt 544-546).

D. Husleje (felt 111 og felt 840-879)

Huslejeudgifter skal specificeres for henholdsvis:

- Apoteker (felt 840-843)
- Apoteksfilialer (felt 844-851)
- Apoteksudsalg (felt 852-867)
- Øvrige lejeudgifter, herunder evt. udgifter til leje af parkeringspladser (felt 868-875).

Udgifterne skal specificeres for både ejede og lejede lokaler. Endvidere skal der anføres oplysninger om lokalernes størrelse.

Lejede lokaler

For lejede lokaler opføres den betalte lejeudgift i henhold til lejekontrakten. Kun den egentlige lejeudgift må opføres. Udgifter til opvarmning, centerforeninger og lignende, der opkræves sammen med huslejen, skal opføres på de respektive konti herfor.

Ejede lokaler

For lokaler, der ejes af apotekeren, opføres den lejeværdi, som apotekeren har skønnet.

Udlejning af vinduesarealer

Udlejningen af vinduesarealer m.v. i reklameøjemed opføres som en indtægt under andre driftsindtægter (felt 940).

E. Energi (felt 112)

Herunder opføres afholdte udgifter vedr. apotekslokalerne til opvarmning, elektricitet og lignende.

F. Vedligeholdelse (felt 113)

Under vedligeholdelse opføres fx udgifter til reparation og vedligeholdelse af:

- Apotekslokaler
- Inventar
- Edb-udstyr (hardware).

Lejede lokaler

Hvis apotekeren lejer de lokaler, hvori apoteksenheden ligger, og apotekeren ifølge lejekontrakten er forpligtet til at vedligeholde fx facaden, opføres udgifter hertil også under denne post.

Ejede lokaler

Hvis apotekslokalerne ligger i en ejendom, der ejes af apotekeren, er udgifter til evt. udvendig vedligeholdelse af ejendommen uvedkommende for apoteksregnskabet.

G. Forsikringer (felt 114)

Herunder opføres udgifter til forsikringer af apotekets inventar, varelager, regnskabsbilag, drift og personale m.v.

Desuden kan der opføres udgifter til ophørende livsforsikringer, der ligger til sikkerhed for lån optaget af hensyn til apoteksdriften, herunder ombygninger. Forsikringens pålydende skal være afpasset efter lånets størrelse. Den opførte udgift skal svare til udgiften til en ophørende livsforsikring med udbetaling faldende med lige store beløb årligt og med en løbetid, der svarer til lånets løbetid.

Hvis apotekslokalerne er indrettet i ejendomme, der ejes af apotekeren, kan udgifter til ejendomsforsikringer *ikke* opføres under forsikringer.

H. Tab på udestående fordringer (felt 115)

Under tab på udestående fordringer opføres de i årets løb afskrevne tab med fradrag af beløb indgået på tidligere afskrevne fordringer. Hvis det indgåede beløb overstiger de afskrevne tab, opføres forskelsbeløbet som en negativ driftsudgift.

Tab på udestående fordringer må *ikke* indeholde tab på henstandsordning for kronisk syge.

I. Andre driftsudgifter/indtægter (felt 116, felt 115a, felt 901-919a og felt 940-943a)

Andre driftsudgifter/indtægter skal specificeres som følger:

1. Bidrag til privat pensionsordning (felt 901-901a)

Herunder opføres bidrag betalt i regnskabsåret til en pensionsordning omfattet af § 10 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab.

2. Kontingenter, kredsmøder m.v. (felt 902-902a)

Herunder opføres udgifter/indtægter til kontingenter, centerforeninger, handelsforeninger, farmaceutisk faglige sammenslutninger o.l. samt til rejser og ophold i forbindelse med generalforsamlinger og kredsmøder. Udgifter til kontingenter til Danmarks Apotekerforening kan *ikke* opføres på apoteksregnskabet.

3. Kørsel (felt 903-903a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. kørsel med egne befordringsmidler samt udgifter til anden kørsel. Udgifter til kørsel med egne befordringsmidler beregnes for personbilers vedkommende ud fra antallet af kørte km, idet der anvendes de satser for kørselsgodtgørelse med egne befordringsmidler, som staten til enhver tid yder. Anvendes personvognen til anden kørsel, skal der føres kørselsbog.

Erhvervsmæssig befordringsgodtgørelse udgør i 2025 3,81 kr. pr. km indtil 20.000 km samt 2,23 kr. pr. km over 20.000 km. jf. § 4 i bekendtgørelserne om Skatterådets satser for 2025 vedrørende fradrag for befordring mellem hjem og arbejdsplads og udbetaling af skattefri godtgørelse for erhvervsmæssig befordring

For varevognes vedkommende kan kørselsudgifterne enten beregnes ud fra antallet af kørte km, se ovenfor, eller ud fra de faktiske udgifter til reparation, brændstof og lignende. I sidstnævnte tilfælde kan der under udgifter til forrentning og afskrivning af apotekets anlægskapital opføres udgifter til forrentning og afskrivning af varevogn(e).

Beregning af kørselsudgifter for varevogne skal ske efter samme princip i hele den periode, varevognen anvendes af apoteket.

4. Takster, bøger og blade (felt 904-904a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. takster, bøger og blade.

5. Porto og kontorrekvisitter (felt 905 og felt 905d)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. porto og kontorrekvisitter.

6. Porto ved udbringning af medicin (felt 905c og felt 905e)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. porto ved udbringning af medicin.

7. Telefon og telelinjer (felt 905b og felt 905f)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. telefon, fax og internet (herunder Apoteksnettet).

8. Småinventar (felt 906-906a)

Herunder kan opføres udgifter/indtægter vedr. anskaffelse af mindre inventargenstande og edb-udstyr med en anskaffelsessum på højst 34.400 kr. i 2024. Beløbet reguleres i overensstemmelse med det beløb, der er nævnt i § 5, stk. 3 i lov om skattemæssige afskrivninger (afskrivningsloven).

9. Rengøring (felt 907-907a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. vask, vand, renovation og rengøringsrekvisitter samt udgifter til rengøring m.v., der varetages af personer, der *ikke* er ansat på apoteket (rengøringsselskab m.v.).

10. Arbejdstøj (felt 908-908a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. anskaffelse af arbejdstøj.

11. Undervisning, kurser og kongresser (felt 909-909a)

Herunder opføres udgifter/indtægter til undervisning, kurser og kongresser. Det bemærkes, at uddannelsesafgift *ikke* skal opføres her, idet denne udgift skal opføres under sektorafgifter.

12. Traktement af personale (felt 910-910a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. traktement af personalet i arbejdstiden samt vedr. personalemøder og -fester.

13. Repræsentation (felt 911-911a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. repræsentation.

14. Revisorhonorar (felt 912-912a)

Herunder opføres udgifter/indtægter til revisorhonorar vedr. apoteksvirksomheden.

15. Eksternt edb-bogholderi (felt 913a og felt 913c)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. eksternt edb-bogholderi.

16. Edb-software (felt 913b og felt 913d)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. erhvervelse af edb-software og udgifter til abonnement af samme.

17. Leje af materiel (felt 914-914a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. leje eller leasing af materiel, fx edb-anlæg, fotokopieringsmaskiner, tyverialarm e.l.

18. Arbejds miljøafgift (felt 915-915a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. arbejdsmiljøafgift.

19. Varelageropgørelse, inkl. taksator-honorar i forbindelse med indehaverskifte (felt 916-916a)

Herunder opføres udgifter/indtægter vedr. varelageropgørelse inklusiv evt. taksator-honorar i forbindelse med indehaverskifte.

20. Udlejning af vinduer og podier (felt 940)

Herunder opføres indtægter ved udlejning af vinduesarealer m.v. i reklameøjemed.

21. Fjernsynsreklame på apotek (apoteks-tv) (felt 941-941a)

Herunder opføres udgifter/indtægter til apoteks-tv.

22. Sponsorater (felt 942-942a)

Herunder opføres udgifter/indtægter ved sponsorater.

23. Velgørende formål (felt 944-944a)

Herunder opføres udgifter/indtægter til velgørende formål.

24. Øvrige markedsføringsaktiviteter (felt 917-917a)

Herunder opføres udgifter/indtægter ved øvrige markedsføringsaktiviteter.

25. Dankortabonnement (felt 943-943a)

Her opføres de samlede udgifter/indtægter til dankortabonnement.

26. Diverse udgifter og indtægter (felt 918-918a)

Herunder opføres diverse udgifter og indtægter. Som eksempler på udgifter kan nævnes inkassogodtgørelse, udgifter til advokatbistand, stempeludgifter og teknikerhonorar vedrørende inventaranskaffelser m.v. På denne konto opføres desuden tab og gevinst ved salg/kassation af inventar, edb-udstyr, varevogne og dosispakkemaskiner.

Hvad angår inkassogodtgørelse bemærkes, at når der ved indehaverskifte sker overdragelse af udestående fordringer til den tiltrædende apoteker mod inkassogodtgørelse, skal denne godtgørelse opføres som en udgift hos den fratrædende apoteker og en indtægt hos den tiltrædende apoteker.

J. Forrentning (felt 118 og felt 920-934)

Udgifter til forrentning beregnes efter § 11 og § 12 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab. Lægemiddelstyrelsen meddeler i forbindelse med regnskabsårets afslutning de rentesatser, der skal benyttes.

Den rentesats, som Lægemiddelstyrelsen har fastsat til opgørelse af forrentningsudgifterne af nedestående aktiver, skal så vidt muligt svare til den gennemsnitlige rentesats, hvormed den i apotekerne indskudte fremmedkapital forrentes.

Aktiver til forrentning med ovennævnte forrentningsats:

- Inventar (felt 920)
- Edb-udstyr (felt 921)
- Indretning (felt 922)
- Udestående fordringer (felt 923)
- Varevogne (felt 924)
- Kapital vedrørende lejede lokaler (felt 925).

Forrentning af varelageret og leverandørkreditter

Den rentesats, som Lægemiddelstyrelsen har fastsat til opgørelse af forrentningsudgifterne af varelageret, skal så vidt muligt svare til den gennemsnitlige forrentning af apotekernes indestående hos grossisterne. Samme rentesats skal anvendes til det beløb, der udgør apotekets rentefordel ved rentefri leverandørkreditter jf. § 12 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab. Den beregnede forrentningsudgift skal opføres på resultatopgørelsen efter fradrag af apotekets rentefordel ved rentefri leverandørkreditter.

Ved renteberegning regnes året i antal kalenderdage. Ved indehaverskifte beregnes forrentning forholdsmæssigt for dele af året. Ved nyoprettelse beregnes forrentning fra den dag, apoteket åbnes. Se desuden afsnittet II Statusoplysninger, der beskriver forrentningsreglerne for de enkelte aktiver.

K. Afskrivning (felt 119 og felt 935-939)

Udgifterne til afskrivning beregnes efter bestemmelserne i § 13 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab. Se desuden afsnittet II Statusoplysninger, der beskriver afskrivningsreglerne for de enkelte aktiver.

L. Henstandsordning for kronisk syge (felt 1001-1004)

I regnskabet skal følgende specificeres:

- Antal personer, der har været omfattet af henstandsordningen (felt 1001).
- Det samlede antal henstandsgebyrer, som apoteket er berettiget til at modtage (felt 1002).
- Antal rykkere, apoteket har sendt ud (felt 1003).
- Anmeldte tab på henstandsordningen, herunder tab på henstandsordningen, der er indberettet til Lægemiddelstyrelsen. Bemærk, at i regnskabet (felt 1004) skal tab på henstandsordning opgøres i kr. ekskl. moms (felt 1004).

M. Dosisdispensering (felt 1010-1053)

Alle apoteker udarbejder en opgørelse over antal solgte 14 dages-pakninger, omsætning m.v. i relation til salget af dosisdispenserede lægemidler m.m. Der opdeles efter:

- Indholdet i pakningerne

- Gebyrtyper
- Om gebyrerne vedrører dosisdispensering med eller uden lægeordination.

Gebyrer fra lægeordineret dosisdispensering indgår i omsætningen af receptpligtig medicin, mens ikke læge-ordinerede gebyrer indgår under "Andre driftsindtægter".

Det fremgår af § 12, stk. 1 i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler, at der ved dosisdispensering foreskrevet af en læge eller en behandlerfarmaceut skal opkræves et gebyr til det receptekspederende apotek (dosisekspeditionsgebyr) på 19 kr., ekskl. moms, for ekspedition af lægemidler til 14 dages forbrug, og et gebyr til det apotek, der udfører dosispakningen (dosispakningsgebyr) på 70 kr., ekskl. moms, for pakning af lægemidler til 14 dages forbrug. Derfor skal værdierne i f1027, f1030, f1033, f1042, f1045 og f1048 i faneblad K10 enten være lig med 0 eller 70. Ligeledes skal værdierne i f1036 og f1051 i faneblad K10 enten være lig med 0 eller 19. Det fremgår endvidere af § 17, stk. 1 i bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere m.v., at et apotek for ekspedition af dosisdispenserede lægemidler ydes et tilskud på 6 kr. ekskl. moms pr. ekspedition af dosisdispenserede lægemidler til 14 dage til udleveringsapoteket, foruden det gebyr der betales af medicinbrugeren i henhold til bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler.

N. Vejledning i astmainhalation (felt 1054-1056)

Alle apoteker udarbejder en opgørelse over antal ydede vejledninger til astmainhalation, og den tilskudsberettigede omsætning for perioden 1. januar-31. december 2025 (felt 1054-1056). Bemærk, at den tilskudsberettigede omsætning i felt 1055 opgøres i regnskabet i kr. ekskl. moms. Tilskuddet til ydelsen posteres under "indtægter fra sundhedsfremmende aktiviteter" (felt 611a).

O. Medicinsamtaler (felt 1060-1065)

Alle apoteker udarbejder en opgørelse over antal afholdte medicinsamtaler, og den tilskudsberettigede omsætning (felt 1060-1065). Bemærk, at disse i henhold til § 7 i bekendtgørelse om medicinsamtaler på apotek skal opdeles efter, om medicinsamtalen er afholdt indenfor 14 dage fra den dato, hvor borgeren har henvendt sig med en henvisning fra en læge, eller hvor personalet på apoteker, apoteksfilialer eller apoteksudsalg tilbyder medicinsamtale med baggrund i indsigt i borgernes lægemiddeloplysninger Bemærk, at den tilskudsberettigede omsætning i felt 1061 og felt 1064 opgøres i regnskabet i kr. ekskl. moms.

P. Compliancesamtaler (felt 1085-1090)

Alle apoteker udarbejder en opgørelse over antal afholdte compliancesamtaler, og den tilskudsberettigede omsætning (felt 1085-1090). Bemærk, at disse i henhold til § 7 i bekendtgørelse om compliancesamtaler på apotek skal opdeles efter, om compliancesamtalen er afholdt indenfor 14 dage fra den dato, hvor borgeren har henvendt sig med en henvisning fra en læge, eller hvor personalet på apoteker, apoteksfilialer eller apoteksudsalg tilbyder compliancesamtale med baggrund i indsigt i borgernes lægemiddeloplysninger Bemærk, at den tilskudsberettigede omsætning i felt 1086 og felt 1089 opgøres i regnskabet i kr. ekskl. moms.

R. Forsøgsordning vedr. medicinsk cannabis (f1080-f1084)

Apoteket skal i f1080-f1083 opføre følgende varelager- og forbrugsoplysninger vedrørende Forsøgsordning vedr. medicinsk cannabis

- Varelager primo perioden (f1080)
- Varekøb (f1081)
- Varelager ultimo perioden (f1082)
- Vareforbrug (f1083)

Apoteket skal i f1084 angive periodens omsætning i relation til Forsøgsordning vedr. medicinsk cannabis. Herudover skal omsætning i relation til Forsøgsordning vedr. medicinsk cannabis indgå i beløbet, der opføres i f601 i faneblad K6.

S. Udbringninger (felt 1091-1097)

Alle vagtapoteker, der i henhold til § 3, stk. 3 i bekendtgørelse om apotekernes åbningstid og vagttjeneste, efter lægeordination vederlagsfrit udbringer lægemidler til borgerne skal i felt 1091-1097 i faneblad K10 opføre antallet af disse udbringninger.

Antallet af udbringninger skal inddeles således (jf. § 14 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v):

- Antal udbringninger <5 km (f1091)
- Antal udbringninger mellem 5 km og 25 km (f1092)
- Antal udbringninger mellem 25 km og 50 km (f1093)
- Antal udbringninger mellem 50 km og 75 km (f1094)
- Antal udbringninger mellem 75 km og 100 km (f1095)
- Antal udbringninger mellem 100 km og 125 km (f1096)
- Antal udbringninger <125 km (f1097)

Bemærk, at det er kun apoteker, som Lægemiddelstyrelsen har meddelt eller pålagt varetagelse af vagttjeneste (dvs. vagtapoteker), der må benytte felt 1091-felt 1097.

T. Godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve (felt 222b)

Alle apoteker, der i det forgangne regnskabsår har udstedt rådgivningsbreve (jf. § 25 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.) skal opføre den af Lægemiddelstyrelsen udbetalte godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve i felt 222b i apoteksregnskabet. Bemærk, at denne godtgørelse skal opføres i regnskabet i kr. ekskl. moms.

II. Statusoplysninger

De følgende afsnit (pkt. 1-10) beskriver, hvorledes forrentning og afskrivning skal foretages for en række poster. Retningslinjerne for forrentning og afskrivning ved indehaverskifte anvendes udelukkende, når der kommer ny indehaver. Retningslinjerne for forrentning og afskrivning finder således ikke anvendelse ved strukturændringer under samme indehaver. Bemærk, at der nedenfor findes specifikke retningslinjer for afskrivning, når en apoteker overdrager et apotek efter Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift af apoteket.

Den afgående apoteker må kun sælge apotekets (inklusive eventuelle apoteksfilialer og apoteksudsalg) indretning, inventar og varelager til en pris, der ikke overstiger den bogførte værdi heraf.

1. Inventar (felt 401-408)

Primosaldo

Inventarkontoen ved årets begyndelse omfatter det beløb, der er anvendt til at overtage og anskaffe inventar til apotek, apoteksfilial, apoteksudsalg og håndkøbsudsalg med fradrag af afskrivninger foretaget i tidligere år samt fratrukket foretagne reduktioner i tidligere år i forbindelse med salg eller kassation af inventar.

Primosaldoen på inventarkontoen er identisk med forrige års ultimosaldo. Hvis dette ikke er tilfældet, skal der vedlægges en forklaring til regnskabet.

Primosaldo ved indehaverskifte

Ved indehaverskifte udgør overdragelsessummen for inventaret ultimoværdien for den apoteker, der fratræder henholdsvis primoværdien for den apoteker, der tiltræder. Tab/gevinst ved inventaroverdragelsen registreres som kasseret inventar. Ved nyoprettelse udgør det erhvervede inventar forud for apotekets åbning primoværdien.

Ultimosaldo

Inventarkontoen beregnes ultimo året ved til inventarkontoens primoværdi at tillægge inventaranskaffelser i årets løb, fradrag af afskrivninger samt værdien af kasserede og/eller solgte inventargenstande. Tab/gevinst ved udskiftning af inventar overføres til driftsregnskabet under "andre driftsudgifter/andre driftsindtægter, diverse udgifter/indtægter" (felt 918, felt 918a). Ved indehaverskifte i årets løb beregnes ultimosaldoen på tilsvarende måde.

Inventaranskaffelser

Inventargenstande med en anskaffelsessum på højst 34.400 kr. kan udgiftsføres over driften i anskaffelsesåret. Beløbets størrelse reguleres i overensstemmelse med det beløb, der er nævnt i § 5, stk. 3, i lovbekendtgørelse om skattemæssige afskrivninger (afskrivningsloven).

Udgifter til at opstille, tilpasse og forandre inventar, der ikke medfører indretningsmæssige ændringer, opføres under inventaranskaffelser, mens udgifter til teknisk bistand til inventaranskaffelser og forandringer m.v. opføres under andre driftsudgifter. Udgifter til reparation og almindelig vedligeholdelse af inventar opføres under vedligeholdelsesudgifter (felt 113).

Udgifter til at anskaffe og installere robotter, robot-software, markiser, ventilationsanlæg, tyverialarm o.l. bogføres for så vidt angår selve materiellet under inventaranskaffelser, mens udgifter til installation bogføres under indretningsudgifter.

Afskrivninger

På inventarkontoen afskrives årligt 10 pct. af det ved årets begyndelse bogførte beløb. Inventaranskaffelser i årets løb afskrives med 25 pct. Et eksempel på en inventaranskaffelse, der kan afskrives, er en robot, der bruges til at finde varer frem.

Afskrivninger ved indehaverskifte

Hvis apotekeren afgår i løbet af året afskrives en forholdsmæssig del for den forløbne del af året. Nyanskaffelser, foretaget i det år apotekeren afgår, afskrives med 25 pct. Overtager apotekeren i løbet af året apoteket, betragtes det overtagne inventar som nyanskaffet og skal således afskrives med 25 pct. uanset driftsperiodens længde, dog afskrives dosispakkemaskiner med 20 pct. uanset periodelængde. Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift af et apotek, indtil en ny apoteker kan tiltræde, anses ikke som et indehaverskifte i forhold til afskrivninger, hvorfor der ikke afskrives med årligt 25 pct. af inventaret, ved styrelsens overtagelse af driften. Når den tiltrædende apoteker overtager apoteket efter Lægemiddelstyrelsen foretages afskrivningen på 25 pct. som hvis overtagelsen foregik uden Lægemiddelstyrelsens midlertidige drift, men som et almindeligt indehaverskifte. Lægemiddelstyrelsen afskriver inventaret med årlig 10 pct. i driftsperioden.

Afskrivninger dosispakkemaskiner

Pakkemaskiner til dosisdispensering anskaffet i 2007 eller senere afskrives fra og med anskaffelsesåret med 20 pct. årligt af anskaffessummen. Den bogførte værdi af pakkemaskiner til dosisdispensering ultimo 2006 afskrives fra og med 2007 med 20 pct. årligt.

Forrentning

Det beløb, der kan opføres til forrentning, beregnes som gennemsnittet af inventarets bogførte værdi ved årets begyndelse og udgang.

2. Edb-udstyr (felt 409-416)

Primosaldo

Kontoen for edb-udstyr ved årets begyndelse omfatter det beløb, der er anvendt til overtagelse og anskaffelse af edb-udstyr til apotek, apoteksfilial og apoteksudsalg med fradrag af afskrivninger foretaget af indehaveren i tidligere år samt af øvrige foretagne reduktioner i tidligere år i forbindelse med salg eller kassation.

Primosaldo ved indehaverskifte

Ved indehaverskifte udgør overdragelsessummen for edb-udstyret ultimoværdien for den fratrædende apoteker hhv. primoværdien for den tiltrædende apoteker. Tab/gevinst ved overdragelse af edb-udstyr registreres som kasseret edb-udstyr. Ved nyoprettelse udgør det erhvervede edb-udstyr forud for apotekets åbning primoværdien.

Ultimosaldo

Kontoen for edb-udstyr ved årets udgang beregnes ved til kontoen ved årets begyndelse at tillægge edb-anskaffelser i årets løb og fradrag af afskrivninger samt værdien af kasseret og/eller solgt edb-udstyr. Tab/gevinst ved udskiftning af edb-udstyr overføres til driftsregnskabet under "Andre driftsudgifter, diverse udgifter" (felt 918). Ved indehaverskifte i årets løb beregnes ultimosaldoen på tilsvarende måde.

Edb-anskaffelser

Udgifter til opstilling m.v. af edb-udstyr opføres under edb-anskaffelser. Udgifter til reparation og almindelig vedligeholdelse af edb-udstyr opføres under vedligeholdelsesudgifter (felt 113).

Afskrivninger

Edb-udstyr afskrives fra og med anskaffelsesåret med 33 1/3 pct. årligt af anskaffessummen. Der gælder samme bagatelgrænse for 2025 for edb-anskaffelser som for inventar 34.400 kr.

Afskrivninger ved indehaverskifte

Hvis apotekeren afgår i løbet af året, afskrives en forholdsmæssig del for den forløbne del af året. Nyanskaffelser, foretaget i det år apotekeren afgår, afskrives med 33 1/3 pct. Overtager apotekeren i løbet af året apoteket, betragtes det overtagne edb-udstyr som nyanskaffet og skal således afskrives med 33 1/3 pct. uanset driftsperiodens længde.

Som nævnt ovenfor under "inventar" anses Lægemedelstyrelsens midlertidige drift af et apotek, indtil en ny apoteker kan tiltræde, ikke som et indehaverskifte i forhold til afskrivninger, hvorfor der ikke afskrives med 33 pct for edb-udstyr, ved styrelsens overtagelse af driften.

Det er først når den tiltrædende apoteker overtager, at edb-udstyret anses for nyanskaffet. Såfremt Lægemedelstyrelsen anskaffer edb-udstyr i sin driftsperiode afskriver Lægemedelstyrelsen det anskaffede med 33 pct.

Forrentning

Det beløb, der kan opføres til forrentning, beregnes som gennemsnittet af edb-udstyrets bogførte værdi ved årets begyndelse og udgang.

3. Indretning (felt 418-422)

Indretningsudgifter

Ved indretningsudgifter forstås udgifter, der investeres i apotekslokaler og hvis afholdelse ikke tilfører apotekets inventar eller apoteksejendommen en forøget værdi, der vil give sig udslag i en højere overtagelsessum i tilfælde af indehaverskifte.

Eksempler på indretningsudgifter:

1. Særlige udgifter til bygningsmæssige foranstaltninger i forbindelse med inventaranbringelse og installation af edb-udstyr.
2. Udgifter til installation af ventilationsanlæg, tyverialarm o.l., der installeres af hensyn til apoteksdriften.
3. Udgifter til bygningsmæssige foranstaltninger, bortset fra almindelig vedligeholdelse, i lejede apotekslokaler.
4. Udgifter til bygningsmæssige foranstaltninger, herunder udgifter i forbindelse med etablering af pakkefunktion til dosisdispensering. Dog *ikke* udgifter til almindeligt vedligehold i apotekslokaler, der ejes af apotekeren, når udgifterne afholdes specifikt af hensyn til apoteksvirksomheden og derfor ikke vil tilføre ejendommen en øget værdi, hvis lokalerne skal anvendes til andet formål. Udgifterne skal dog tages med under generel vedligeholdelse.
5. Udgifter til teknisk bistand vedrørende indretning af apotekslokaler, herunder arkitekthonorar.
6. Ved nyoprettelse af apoteker, udgifter til lønninger til personale samt til husleje, opvarmning m.v. inden apotekets åbning.
7. Udgifter til eventuelle "nøglepenge" ved lejemålskift inden for bevillingsperioden i forbindelse med flytning eller overtagelse af lokaler, der på overtagelsestidspunktet ikke er benyttet/indrettet til apoteksdrift.

Primosaldo

Værdien af apotekets indretning ved årets begyndelse omfatter de beløb, der i tidligere år er henført til indretningsudgifter med fradrag af de i tidligere år foretagne afskrivninger. Indretningskontoen kan bestå af flere indretningskonti, der skal afskrives særskilt, hvilket skal fremgå af regnskabet. Primoværdien er lig foregående års ultimoværdi. Ved nyoprettelser udgør indretningsudgifter afholdt forud for apotekets åbning primosaldoen. Ved apoteksovertagelser, hvor den tiltrædende apoteker har betalt den fratrædende apoteker for indretning, skal udgiften hertil opføres under primosaldoen.

Ultimosaldo

Værdien af apotekets indretning ved årets afslutning beregnes ved til værdien ved årets begyndelse at tillægge afholdte indretningsudgifter i årets løb og fradrage årets afskrivninger. Ved apoteksovertagelser, hvor den tiltrædende apoteker har betalt den fratrædende apoteker for indretning, skal overdragelsessummen opføres under ultimosaldoen for den fratrædende apoteker. Indtægten posteres under diverse indtægter (felt 918a).

Afskrivninger

Indretningsudgifter på op til 50.000 kr. afskrives i det år, hvor udgiften er afholdt. Indretningsudgifter på mere end 50.000 kr. afskrives lineært med 10 pct. pr. år af de oprindeligt afholdte udgifter, dog mindst 50.000 kr. årligt, ind til restsaldoen udgør 50.000 kr. eller derunder, der afskrives det følgende år. Apoteksudsalg knyttet til hhv. et apotek eller en apoteksfilial betragtes som én selvstændig enhed, hvor der kan afskrives særskilt.

Afskrivninger ved indehaverskifte

Den afgående apoteker må kun sælge apotekets (inklusive eventuelle apoteksfilialer og apoteksudsalg) indretning, inventar og varelager til en pris, der ikke overstiger den bogførte værdi heraf.

Afskrivninger ved indehaverskifte skal ske i henhold til gældende afskrivningsregler

Afskrivninger vedr. dosisdispenseringsfunktion

Det bemærkes, at udgifter til indretning i forbindelse med etablering og drift af en maskinel dosisdispenseringsfunktion afskrives med 10 pct. årligt af indretningsudgiften. Der gælder ikke en minimumsgrænse for afskrivningernes størrelse.

Forrentning

Det beløb, der kan opføres til forrentning, beregnes som gennemsnittet af indretningens bogførte værdi ved årets begyndelse og udgang.

4. Varelager (felt 423-435)

Primosaldo og ultimosaldo

Varelageret ved årets begyndelse og udgang på apoteker, apoteksfilialer og apoteksudsalg - herunder vedrørende dosisdispensering - skal opgøres i overensstemmelse med de bestemmelser, der gælder for apotekernes varelageropgørelse, jf. bekendtgørelse om apotekernes varelageropgørelse.

Varelagerets sammensætning på de 2 seneste opgørelsesdage skal specificeres på:

1. Lægemidler, magistrelle lægemidler, samt alle varer, der er dosisdispenserede.
2. Sygeplejeartikler, forbindsstoffer og andre frihandelsvarer.
3. Andre varer, herunder råvarer og emballage.

Forrentning

Det beløb, der kan opføres til forrentning, beregnes som gennemsnittet af varelagerets værdi ved årets begyndelse og udgang.

Indehaverskifte

Ved indehaverskifte anvendes den i forbindelse med indehaverskiftet foretagne opgørelse af varelagerets værdi som ultimoværdi i regnskabet fra den apoteker, der fratræder, hvilket svarer til primoværdien af varelageret for den apoteker, der tiltræder.

5. Udestående fordringer (felt 501-511)

Der skal ved årets begyndelse og udgang foretages en opgørelse over apotekets udestående fordringer (ekskl. merværdiafgift). For nyetablerede filialer sættes primobeholdningen af udestående fordringer til 0 i etableringsåret. Ligeledes sættes ultimobeholdningen af udestående fordringer for nedlagte filialer til 0 i nedlæggelsesåret.

Forrentning

Det beløb, der kan opføres til forrentning, beregnes som gennemsnittet af apotekets udestående fordringer ved årets begyndelse og udgang forhøjet med 50 pct.

6. Varevogne (felt 513-519)

Herunder opføres værdien af apotekets varevogn(e) i de tilfælde, hvor kørselsudgiften for varevognen beregnes ud fra de faktiske driftsudgifter. Hvis apoteket råder over flere varevogne specificeres disse så vidt muligt.

Primosaldo

Værdien ved årets begyndelse er varevognens anskaffelsessum med fradrag af de tidligere år foretagne afskrivninger. Ved nyoprettelse udgør de forud for apotekets åbning anskaffede varevogne primoværdien.

Indehaverskifte

Ved indehaverskifte udgør overdragelsessummen for varevogne ultimoværdien for den apoteker, der fratræder henholdsvis primoværdien for den apoteker, der tiltræder. Tab/gevinst ved overdragelse af varevogne registreres som kasserede varevogne.

Ultimosaldo

Værdien ved årets udgang opgøres ved at fradrage årets afskrivning i værdien ved årets begyndelse. Tab/fortjeneste ud over den afskrevne værdi overføres til driftsregnskabet under "Andre driftsudgifter, diverse udgifter" (felt 918).

Afskrivninger

Afskrivning for varevogne beregnes i anskaffelsesåret med 30 pct. af anskaffelsessummen. I de følgende år afskrives 30 pct. årligt af den bogførte værdi ved årets begyndelse (saldoafskrivning).

Afskrivninger ved indehaverskifte

Hvis opgørelsen kun omfatter en del af året og apotekeren afgår i løbet af året, afskrives en forholds-mæssig del. Nyanskaffelser foretaget i det år, hvor apotekeren afgår, afskrives med 30 pct. Hvis apotekeren overtager apoteket i løbet af året betragtes overtagne varevogne som nyanskaffede og skal afskrives med 30 pct. uanset driftsperiodens længde.

Forrentning

Det beløb, der kan opføres til forrentning beregnes som gennemsnittet af varevognens værdi ved årets begyndelse og udgang.

7. Kapital vedrørende lejede lokaler (felt 520-540)

For lejede apotekslokaler opføres forudbetalt husleje og depositum.

Til forrentning kan opføres gennemsnittet af beløbene ved årets begyndelse og udgang.

8. Leverandørkreditter (felt 541)

Størrelsen af apotekets rentefri leverandørkreditter opgøres som 95 pct. af 2 måneders vareforbrug.

De rentefri leverandørkreditter fradrages i beløbet for apotekets varelager, inden forrentningen af varelageret beregnes, se pkt. 4.

9. Skyldige feriepenge (felt 544-546)

Herunder opføres apotekets skyldige feriepenge ved årets begyndelse og udgang.

Efter oprettelse af Apotekerforeningens Ferielønkasse afvikles apotekets skyldige feriepenge i takt med, at en medarbejder, der er ansat før 1. maj 1993, fratræder. Det beløb, der indbetales til Ferieløn-kassen, opføres i felt 545.

Afvikling af apotekets skyldige feriepenge må *ikke* medregnes i driftsregnskabet's lønudgifter.

10. Skyldig overtid (felt 547-548)

Hvis apoteket vælger at medregne skyldig overtid i forbindelse med overarbejde for den enkelte medarbejder under lønudgifter, skal værdien af den skyldige overtid anføres under skyldig overtid.

Skyldig overtid opgøres primo og ultimo i det pågældende regnskabsår.

Hvis der ikke tidligere har været udgiftsført ændringer i skyldig overtid på lønregnskabet, kan primo-værdien af skyldig overtid sættes til 0.

III. Beregning og betaling af afgift og tilskud

Afgifter og tilskud i henhold til kapitel 10 i lov om apoteksvirksomhed skal beregnes efter de til enhver tid gældende regler specificeret i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v. Beregningerne foretages på baggrund af de endelige regnskabstal for apoteket med tilhørende apoteksfilialer og apoteksudsalg. Der foretages afgiftsberegninger for disse enheder under ét.

1. Sektorafgifter (felt 201-232)

Beregningsgrundlag for sektorafgifter

Beregningsgrundlaget for sektorafgifter er i henhold til § 3 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.:

Bruttoomsætningen, ekskl. omsætning af lægemidler til produktionsdyr
minus dosispakningsgebyrer betalt til andre apoteker
minus salg af dosisdispenserede lægemidler til andre apoteker
minus rabatudgifter
minus tab på udestående fordringer.

Apoteker, der er omfattet af § 15, stk. 2 i lov om apoteksvirksomhed, skal ikke opføre noget beregningsgrundlag. Beregningsgrundlaget opføres hos den bevillingshavende apoteker (i felt 205a). Derfor skal felt 205a i regnskabet for den ekstra enhed benyttes til at korrigere for det beregningsgrundlag, der opføres i regnskabet for det apotek, der har den oprindelige bevilling, så beregningsgrundlaget efter korrektion (felt 205b) bliver 0 i regnskabet for den ekstra enhed.

Beregningsgrundlaget for sektorafgifter benyttes til beregning af alle sektorafgifter med undtagelse af beregning af, dels afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr, dels afgift vedr. frihandelsvarer, jf. nedenstående.

Beregningsgrundlag og afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr (felt 205c-w, felt 317a-329 samt felt 340-354)

Beregningsgrundlaget for afgiften vedr. lægemidler til produktionsdyr opdeles i de 5 afgiftskategorier:

- Kritisk vigtige lægemidler til produktionsdyr (felt205i)
- Simple smalspektrede lægemidler til produktionsdyr (felt205l)
- Øvrige antibiotika til produktionsdyr (felt205o)
- Øvrige lægemidler til produktionsdyr (felt205r)
- Vacciner til produktionsdyr (felt205u)

Det er muligt at trække eventuelle tab på udestående fordringer i forbindelse med omsætningen af lægemidler til produktionsdyr fra afgiftsgrundlaget. Tab på udestående fordringer opføres i felterne 205j, 205m, 205p, 205s og 205v. Omsætningen efter korrektion af tab på udestående fordringer opføres i felterne 205k, 205n, 205q, 205t og 205w. Det er omsætningen i felterne efter korrektion for udestående fordringer, der er udgangspunkt for beregning af afgift.

I felterne 340, 343, 346, 349, 352 opføres den beregnede afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr opdelt i de 5 afgiftskategorier.

I felterne 341, 344, 347, 350 og 353 opføres den indbetalte afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr til Lægemedelstyrelsen opdelt i de 5 afgiftskategorier.

Beregningsgrundlag og afgift vedr. frihandelsvarer (felt 229, felt 229a, felt 229b og felt 215e)

Beregningsgrundlaget for afgiften vedr. frihandelsvarer udgør omsætningen af frihandelsvarer, dvs. omsætningen opført i felt 605.

Beregningsgrundlaget fra tillægsbevillinger opføres i moderapotekets regnskab via et korrektionsfelt (felt 229a). Regnskabet for tillægsbevillingen korrigeres herefter via felt 229a, således at beregningsgrundlaget for tillægsbevillingen er 0 i regnskabet for den pågældende tillægsbevilling.

Omsætningen, der skal beregnes afgift ud fra, dvs. omsætningen af frihandelsvarer efter korrektion for eventuelle tillægsbevillinger, skal fremgå af felt 229b. Afgifterne vedr. frihandelsvarer (felt 215e) beregnes herefter i henhold til summen af satserne, som fremgår af §§ 9-10 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.

Sektorafgifter, afgifter og godtgørelser m.v.

Sektorafgifter er opdelt i følgende grupper:

- Afgifter til Apotekervæsenets Pensionsordning
- Tilgængelighedsafgift til Lægemiddelstyrelsen
- Administrationsbidrag til Lægemiddelstyrelsen
- Sektorafgifter til Lægemiddelstyrelsen.
- Godtgørelser fra Lægemiddelstyrelsen

Afgift til Apotekervæsenets Pensionsordning (jf. § 5 og § 6, stk. 2 i bekendtgørelse om Apotekervæsenets Pensionsordning) består af pensionsbidrag og eventuelt af pensionsbidrag til en privat pensionsordning jf. § 10 i bekendtgørelse om apotekeres og apotekerkæders aflæggelse af regnskab. Apotekere udnævnt på grundlag af ledige bevillinger opslået efter den 1. april 1995 kan således ved opgørelse af bidraget til Apotekervæsenets Pensionsordning fradrage bidrag til en privat pensionsordning i medfør af ovennævnte bestemmelse.

Pensionsbidraget til Apotekervæsenets Pensionsordning indbetales til Lægemiddelstyrelsen i forbindelse med den månedlige afregning af afgifter og godtgørelser.

Tilgængelighedsafgift (f221b) til finansiering af Lægemiddelstyrelsens udbetalinger af tilgængelighedstilskud (jf. § 4 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere) beregnes af de enkelte apotekerkoncernes sektorafgiftsgrundlag).

- Alle apotekskoncerner, der ikke modtager tilgængelighedstilskud, betaler tilgængelighedsafgift.
- Apotekskoncerner, hvor summen af tilgængelighedstilskuddet og tilgængelighedsafgiften tilsammen overstiger 100.000 euro, skal betale den overskydende del i tilgængelighedsafgift
- Apotekskoncerner, hvor summen af tilgængelighedstilskuddet og tilgængelighedsafgiften tilsammen ikke overstiger 100.000 euro., skal ikke betale tilgængelighedsafgift

Tilgængelighedsafgiften indgår ikke som en del af den fælles sektorafgift, der er omtalt i § 50 i Lov om ændring af lov om apoteksvirksomhed, lov om lægemidler og sundhedsloven (LOV nr 646 af 11/06/2024)

Administrationsbidrag til Lægemiddelstyrelsen

Jf. § 34 Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere betaler alle apotekskoncerner for 2025 0,114% af den enkelte apotekskoncerns sektorafgiftsgrundlag i administrationsbidrag. Administrationsbidraget fremgår af f215 i apoteksregnskabet faneblad K2. Administrationsbidraget er ikke en del af den fælles sektorafgift.

Sektorafgifter til Lægemiddelstyrelsen består af følgende afgifter:

1. Afgift til apoteksfilialgodtgørelse
2. Afgift til apoteksudsalgsgodtgørelse
3. Afgift til ekstraordinære tilskud, midlertidig drift og erstatninger
4. Administrationsgebyr til staten, herunder receptfremføringsgebyr

5. Afgift til godtgørelse for udarbejdelse af Schengen-attester
6. Afgift til godtgørelse for ekspedition af dosisdispenserede lægemidler
7. Afgift til godtgørelse for antal ekspederede receptpakninger (afgift vedr. frihandelsvarer) samt afholdte medicinsamtaler
8. Uddannelsesafgift
9. Farmakonomielevafgift
10. Vagtafgift
11. Henstandsordningsafgift (se i øvrigt regnskabsskemaets faneblad K10, hvor disse specificeres).
12. Compliancesamtaleafgift
13. Genordinationsafgift

Alle de nævnte afgifter undtagen afgiften nævnt i punkt 8 beregnes i henhold til § 3 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.

Afgiften til godtgørelse for antal ekspederede receptpakninger samt afholdte medicinsamtaler (pkt. 8) beregnes i henhold til § 9 i i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.

Afgifterne nævnt i pkt. 1-13 betales af alle apoteker, uanset om disse har, tillægsbevillinger, apoteksfilialer, apoteksudsalg, modtager ekstraordinært tilskud eller modtager refusion efter Schengen-aftalen eller sælger dosisdispenserede lægemidler m.v. Afgiften til godtgørelse for antal ekspederede receptpakninger samt afholdte medicinsamtaler (pkt.7) betales med udgangspunkt i apotekets omsætning af frihandelsvarer.

Sektorafgifter overføres til faneblad K3 i apoteksregnskabet (felt 317) og indgår i den endelige regulering af afgift/tilskud.

Godtgørelser fra Lægemiddelstyrelsen indeholder følgende:

1. Godtgørelse for apoteksfilialer
2. Godtgørelse for apoteksudsalg
3. Ekstraordinære tilskud
4. Godtgørelse for Schengen-attester
5. Godtgørelse for dosisekspeditionsgebyrer
6. Godtgørelse for antal ekspederede receptpakninger.
7. Godtgørelse for antal afholdte medicinsamtaler
8. Farmakonomielevgodtgørelse
9. Vagtgodtgørelse
10. Henstandsordningsgodtgørelse (se apoteksregnskabet faneblad K10, hvor disse specificeres).
11. Godtgørelse for genordinationer
12. Godtgørelse for compliancesamtaler
13. Udbringningsgodtgørelse
14. Godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve

Godtgørelsesbeløb på årsbasis for apoteksfilialer og apoteksudsalg for 2025

Nedenstående godtgørelsesbeløb er alle i henhold til bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere m.v.:

Godtgørelsesbeløbet på årsbasis for påbudte apoteksfilialer udgør for 2025: kr. 612.999.

Godtgørelsesbeløbet på årsbasis for apoteksfilialer under tilskudsnedtrapning udgør for 2025: kr. 56.046.

Godtgørelsesbeløbet på årsbasis for påbudte apoteksudsalg udgør for 2025: kr.85.819.

Godtgørelsesbeløbet på årsbasis for apoteksudsalg under tilskudsnedtrapning udgør for 2025: kr. 7.846.

Ekstraordinære tilskud

Hvad angår godtgørelse i form af ekstraordinære tilskud, opføres de tilskud, der er udbetalt i 2025, uanset hvilket år tilskuddet vedrører.

Godtgørelse for Schengenattester (felt 215b)

Godtgørelse for Schengen-attester opgøres som udstedte attester gange tilskudsbeløbet. Bemærk, at beløbet skal være ekskl. moms i regnskabet.

Godtgørelse for dosisekspeditionsgebyrer (felt 215d)

Godtgørelse for dosisekspeditionsgebyrer opgøres som antal gebyrer gange tilskudsbeløbet. Bemærk, at beløbet skal være ekskl. moms i regnskabet.

Godtgørelse for antal ekspederede receptpakninger (felt 230, felt 230a, felt 230b og felt 215f)

Antal ekspederede receptpakninger skal fremgå af felt 230 og bestå af en summering af felterne 619, 628, 658, 646. Ekspederede receptpakninger til produktionsdyr indgår ikke i opgørelsen, da der ikke ydes godtgørelse hertil.

For tillægsbevillinger skal godtgørelsesgrundlaget korrigeres via felt 230a, således at grundlaget er 0 i regnskabet for tillægsbevillingen. Godtgørelsesgrundlaget opføres i moderapotekets regnskab via felt 230a.

Antal pakninger, der skal beregnes afgift ud fra, dvs. antal ekspederede pakninger efter korrektion for eventuelle tillægsbevilling skal fremgå af felt 230b.

Godtgørelse for antal ekspederede receptpakninger (felt 215f) beregnes herefter i henhold til satsen, som fremgår af § 23 i bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere m.v.. Godtgørelsen opgøres som antal ekspederede receptpakninger (felt 230b) gange godtgørelsessatsen.

Medicinsamtalegodtgørelse (felt 215g)

Godtgørelse for medicinsamtaler opgøres som antal afviklede samtaler gange med godtgørelsesbeløbet. Antal afviklede samtaler indtastes i felt 1060-1065 i faneblad K10. Bemærk, at beløbet skal være ekskl. moms i regnskabet.

Farmakonomelevgodtgørelse (felt 220b)

Godtgørelse for farmakonomelever fremgår i felt 220b og opgøres efter antallet af måneder med farmakonomelever på 1., 2. eller 3. år i henhold til bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere m.v.

Vagtgodtgørelse (felt 222)

I felt 222 opføres tilskud modtaget af apoteker, der varetager vagttjeneste. Supplerende økonomisk støtte ydet til vagtapoteker i henhold til § 11, stk. 2 i bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere m.v. opføres i felt 214.

Henstandsordningsgodtgørelse (kronikerbevilling) (f222a)

Tilskud til dækning af udgifter i forbindelse med kreditordningen vedrørende kronikerbevillinger opføres i felt 222a i henhold til bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere m.v. Bemærk, at beløbet skal være ekskl. moms i regnskabet.

Tab på henstand (kronikerbevilling) (f1004)

Dækning af tab på kreditordningen vedrørende kronikerbevillinger opføres i felt f1004 i henhold til bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere m.v. Bemærk, at beløbet skal være ekskl. moms i regnskabet.

Godtgørelse for genordinationer (felt 215l)

Godtgørelse for genordinationer opgøres som antal genordinationer gange med godtgørelsesbeløbet. Bemærk, at beløbet skal være ekskl. moms i regnskabet.

Godtgørelse for compliancesamtaler (felt 215i)

Godtgørelse for compliancesamtaler opgøres som antal afviklede samtaler gange med godtgørelsesbeløbet. Antal afviklede samtaler indtastes i felt 1085-1090 i faneblad K10. Bemærk, at beløbet skal være ekskl. moms i regnskabet.

Udbringningsgodtgørelse (felt 215j)

Årets antal af udbringninger skal indtastes i felt 1091-1097 i faneblad K10. Bemærk venligst, at kun vagtapoteker kan modtage udbringningsgodtgørelse.

Godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve (f222b)

Årets af Lægemiddelstyrelsen udbetalte godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve til det pågældende apotek skal indtastes i felt f222b i faneblad K2.

Godtgørelserne posteres i felterne, 210, 212, 214, 215b, 215d, 215l, 215f, 215i, 215g, 220b, 215j, 222, 222a, f222b og 221c, 315, 316 og 316a og 1004.

Afgifter i alt - Nettoafgift/nettogodtgørelser

Nettoafgift/nettogodtgørelser i faneblad K2 beregnes som summen af afgifterne fratrukket de på skemaet anførte godtgørelser. Det drejer sig bl.a. om godtgørelser til de apoteker, der har, filialer og apoteksudsalg samt godtgørelser til de apotekere, der har modtaget ekstraordinært tilskud, godtgørelser for Schengenattester, godtgørelse for dosisekspeditionsgebyrer, godtgørelse for antal ekspederede receptpakninger, godtgørelse for afholdte medicinsamtaler, godtgørelse for afholdte compliancesamtaler, godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve, samt genordinationsgodtgørelse. Ligeledes fratrækkes godtgørelser udbetalt til vagtapoteker (herunder udbringningsgodtgørelse), apoteker med farmakonomelever samt apoteker, der har modtaget godtgørelser vedrørende henstandsordninger.

Afholdte medicinsamtaler skal specificeres i felterne 1060-1065. Bemærk venligst, at de afholdte medicinsamtaler skal opdeles således, at medicinsamtaler afholdt inden for 14 dage skal specificeres i felterne 1060-1062, mens medicinsamtaler, der ikke er afholdt inden for 14 dage, skal specificeres i felterne 1063-1065. Beløbene vedrørende medicinsamtaler, der skal opføres i felt 1061 og felt 1064, skal opføres ekskl. moms.

Nettoafgift/nettogodtgørelser overføres til regnskabsskemaets faneblad K1 (felt 110b).

2. Tilgængelighedstilskud (felt 306-314)

Beregningsgrundlaget for ordinær afgift/tilskud

Beregningsgrundlaget for beregning af tilgængelighedstilskud fremgår af § 30 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere m.v.

Beregningsgrundlaget for beregning af tilgængelighedstilskud er apotekets omsætning af apoteksforbeholdte lægemidler. Dette vil sige:

1. Apoteksforbeholdte lægemidler, hvor registerprisen beregnes udelukkende efter § 2, stk. 1, i bekendtgørelse om beregning af forbrugerpriser m.v. på lægemidler
2. Lægeordnede dosisekspeditionsgebyrer.
3. Dosispakningsgebyr for apotekere, der er godkendt til at have dosispakkefunktion

Omsætningen opgøres eksklusive moms og rabatudgifter ydet i forbindelse med ovennævnte omsætning fratrækkes beregningsgrundlaget.

I regnskabsskemaet består beregningsgrundlaget af følgende poster:

- a. Salg efter recept til enkeltpersoner herunder dyrlægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler (felt 306).
- b. Salg af apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (f307)
- c. Omsætning af lægeordinerede dosisekspeditionsgebyrer (f307a)

Omsætning efter punkt a består af salg efter recept til enkeltpersoner (f620), dyrlægeordinationer af apoteksforbeholdte lægemidler (f647) samt pakningsgebyrer vedr. dosisdispensering for apoteker, der er godkendt til at have pakkefunktion (f609b) fratrukket følgende dosisdispenserede omsætning:

- apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (f1017)
- ikke apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (f1020)
- frihandelsvarer (f1023)
- lægeordinerede dosispakningsgebyrer, købte (f1029)
- lægeordinerede dosisekspeditionsgebyrer (f1035)

Omsætning af apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (pkt. b) består af apotekets omsætning ved håndkøbssalg af apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler (f604) og apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler i dosisdispenseringspakninger (f1017).

Dosispakningsgebyrer i forbindelse med omsætningen af dosisdispenserede lægemidler på apoteker, der er godkendt til at have dosispakkefunktion, som sælges direkte til apotekets egne kunder (enkeltpersoner), skal opføres i felt 306 i faneblad K3.

Omsætningen af lægeordinerede dosisekspeditionsgebyrer (pkt. c) består af f1035.

Beregning af tilgængelighedstilskud (f 314)

For at et apotek skal være berettiget til at modtage tilgængelighedstilskud, skal dette opfylde tre kriterier:

1. Apoteket skal være beliggende mere end 10 km fra en anden fysisk receptekspederende enhed (jf. § 28 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere)
2. Den pågældende apotekskoncern skal have et lavt indtjeningsgrundlag. En apotekskoncern defineres her som havende et lavt indtjeningsgrundlag, hvis apotekskoncernens samlede omsætning af apoteksforbeholdte lægemidler i det pågældende år ikke overstiger 85 pct. af sektorens gennemsnitlige koncernomsætning af apoteksforbeholdte lægemidler (jf. § 28 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere).
3. Hvis det samlede gennemsnitlige driftsresultat (før udligning) for perioden 2022-2025, inkl. tilgængelighedstilskuddet, overstiger en grænseværdi på 1.500.000 kr., reduceres den del af tilskuddet, der bidrager til overskridelsen, med 50 pct. af det overskydende beløb. Tilskuddet nedsættes gradvist i takt med, at driftsresultatet overstiger den fastsatte grænseværdi.

Det af Lægemiddelstyrelsen udbetalte tilgængelighedstilskud (jf. § 28 i Bekendtgørelse om anvendelse af apotekssektorens afgifter og ydelse af tilskud til apotekere), inkl. fritagelse for betaling af til-lægssektorafgift, kan ikke overstige 100.000 euro.

Efterbehandling af indberettede apoteksregnskaber for 2025

Lægemiddelstyrelsen foretager én gang årligt, når apoteksregnskaberne er modtaget, en endelig opgørelse af de forskellige afgifter i medfør af § 50, stk. 4, § 50 a, stk. 4, § 50 c, stk. 5, § 50 d, stk. 5, og § 63, stk. 4. i Lov om apoteksvirksomhed

Lægemiddelstyrelsen beregner i regnskabsåret efter det år, hvori der er udbetalt tilgængelighedstilskud, og når apoteksregnskaberne er modtaget, om den enkelte apotekskoncern har fået udbetalt korrekt aconto tilgængelighedstilskud, vurderet i forhold til apotekskoncernens samlede driftsresultat før tilgængelighedstilskud.

Tillægsbevillinger

Apoteker, der er omfattet af § 15, stk. 2 i lov om apoteksvirksomhed (tillægsbevillinger), skal hverken medtage beregningsgrundlag eller omsætningssgrænse. Beregningsgrundlaget og omsætningsgrænse opføres til gengæld i regnskabet for det bevillingshavende apotek.

Indehaverskifte og nedlæggelse/oprettelse

Ved indehaverskifte eller nedlæggelse/oprettelse i årets løb beregnes ordinære afgifter og tilskud for apoteket for den forløbne periode på baggrund af den omsætningsgrænse m.v., der gælder ved indehaverskiftet eller nedlæggelses/oprettelsestidspunkt.

3. Samlet regulering af afgift/tilskud (felt 301-305, 314-323, 317a-329, 340-354 og 334-336)

Fra regnskabsåret 2010 blev reguleringen af afgift/tilskud (herunder sektorafgifter samt godtgørelse for receptpakninger) og afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr adskilt. Dette er indført for at synliggøre regnskabsadskillelsen mellem den almindelige apoteksdrift og apotekets salg af lægemidler til produktionsdyr.

Den samlede regulering af ordinær afgift/tilskud, apoteksfilialgodtgørelse, apoteksudsalgsgodtgørelse, godtgørelse vedr. recepter og sektorafgifter skal fremgå af felt 323. Den samlede regulering beregnes ved at trække nettobetalingen til Lægemiddelstyrelsen eksklusivafgift vedr. lægemidler til produktionsdyr (felt 321) fra samlet afgift/tilskud (felt 319). Forskelsbeløbet skal afregnes med Lægemiddelstyrelsen, hvis der i årets løb er indbetalt mindre til Lægemiddelstyrelsen end den beregnede samlede afgift, eller hvis der fra Lægemiddelstyrelsen er udbetalt mere end det beregnede samlede tilskud. Forskelsbeløbet vil blive reguleret af Lægemiddelstyrelsen, hvis den indbetalte afgift er større eller det udbetalte tilskud er mindre end den endelige afgift eller tilskud. Efterreguleringer på 500 kr. og derunder indbetales/udbetales ikke.

Reguleringen af afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr skal fremgå af felterne 317a-329 og 340-354. Reguleringen beregnes ved at trække indbetalt afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr (felterne 328, 341, 344, 347, 350 og 353) fra beregnet afgift vedr. lægemidler til produktionsdyr (felterne 317a, 340, 343, 346, 349 og 352). Forskelsbeløbene i de enkelte grupper skal afregnes med Lægemiddelstyrelsen. Efterreguleringer på 500 kr. og derunder indbetales/udbetales ikke.

En tilsvarende regulering foretages for afgift til Apotekervæsenets Pensionsordning. Reguleringen beregnes ved at trække indbetalt bidrag til Apotekervæsenets Pensionsordning (felt 302) og indbetalt bidrag til privat pensionsordning (felt 303) fra beregnet pensionsbidrag (felt 301). Efterreguleringer på 500 kr. og derunder indbetales/udbetales ikke.

Efterreguleringer på 500 kr. og derunder indbetales/udbetales desuden ikke, hvad angår øvrige reguleringer i forbindelse med årsregnskabet fx Schengenattester, astmainhalationsydelser, tab på henstandsordning, henstandsgodtgørelse, refusion for dosisekspeditionsgebyrer, medicinsamtaler, compliancesamtaler, udbringningsgodtgørelse, godtgørelse vedrørende rådgivningsbreve og genordinationsgodtgørelse.

Lægemiddelstyrelsen udarbejder med udgangspunkt i ovenstående en årsopgørelse, hvoraf reguleringen af de enkelte poster fremgår. Årsopgørelsen sendes til apoteket. Hvis summen af de enkelte poster er på 500 kr. eller derunder indbetales/udbetales beløbet ikke.

Ikrafttrædelse

Denne vejledning erstatter Lægemiddelstyrelsens vejledning af 17. januar 2025 til brug ved udarbejdelse af apoteksregnskaber og skal benyttes til udarbejdelse af apoteksregnskaber for 2025.

Lægemiddelstyrelsen d. 30. januar 2026.

Bilag 1 - Sundhedsfremmende aktiviteter omfattet af særskilt indtægtsregistrering

Målinger

Peak-flow måling
Fødtmåling
BT-måling
Kolesterolmåling
Blodsuktermåling
Urinsuktermåling
Kuliltemåling
Graviditetstest
Nitrattest
Nikkelmåling
Andre målinger

Serviceydelser

Medicinskabseftersyn
Sygehuservice
Medicingennemgang for patienter
Eftersyn af vagtlægetaske
Eftersyn af skibsmedicinkiste
Ikke-lægeordineret dosisdispensering
Andre servicetilbud
Kundebetalt andele af apotekernes genordinationer
Andet

Særlige informationsaktiviteter for apotekskunder og patientforeninger - ud over aktiviteter omfattet af apotekerlovens § 11, stk. 1, nr. 4.

Rygeafvænnings
Slankemøder
Mødregrupper
Patientforeninger
Anden informationsaktivitet

Undervisning m.m.

Generelt om lægemiddelanvendelse
Lægemiddelforbruget
Misbrug
Ernæring
Prævention
Doping/idrætsskader
Sortering af returmedicin

Lægemiddelkomité

Sundhedspersonale
Vejledning i astmainhalation
Andet

Bilag 2A - Omkostningsbegrundede rabatter ift. lægemidler til mennesker

Dette er en kopi af afsnit 6 om omkostningsbegrundede rabatter i vejledning nr. 9400 af 20. april 2022 om reklame m.v. for lægemidler til mennesker.

6. Omkostningsbegrundede rabatter – afgrænsning og definition

Det følger af reklamebekendtgørelsens § 22, stk. 1, at der ikke i reklameøjemed eller i øvrigt for at fremme salget af et lægemiddel må gives eller tilbydes sundhedspersoner økonomiske fordele. En rabat vil altid være en økonomisk fordel for rabatmodtageren, og derfor må der som udgangspunkt ikke ydes rabatter til sundhedspersoner.

Forbuddet omfatter imidlertid ikke rabat på et lægemiddel, hvis rabatten er baseret på omkostningslættelser hos leverandøren og er en direkte følge af en indkøbsadfærd udvist af modtageren, der adskiller sig fra leverandørens standardbetingelser. Sådanne rabatter kaldes »omkostningsbegrundede rabatter«, jf. reklamebekendtgørelsens § 37.

Adgangen til at yde omkostningsbegrundede rabatter omfatter alle lægemidler og vedrører alle detailforhandlere af lægemidler, herunder apotekere.

Reglerne om adgangen til at yde omkostningsbegrundede rabatter omfatter alene forholdet mellem leverandør, jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 5, og detailforhandler, hvad enten leverandøren er lægemiddelproducent, importør eller grossist. Rabatter, som udløses i forhold mellem andre virksomheder i distributionskæden, f.eks. mellem producent/importør og grossist, falder uden for regelsættet om omkostningsbegrundede rabatter. Lægemiddelproducenter og -importører, der selv forestår leverancer til detailforhandlerne, er for denne del af deres virksomhed omfattet af det fulde regelsæt om omkostningsbegrundede rabatter.

De omkostningsbegrundede rabatter skal opgøres i forhold til leverandørernes såvel direkte som indirekte omkostninger forbundet med leverancen af lægemidlerne til apoteker eller anden detailforhandler – f.eks. omkostninger til administration, løn, lager, vebiler m.v.

En omkostningsbegrundet rabat kan bl.a. ydes som led i aftaler om færre leverancer og større mængder/ordrer pr. leverance. Leverandøren vil herved opnå en besparelse dels på grund af færre omkostninger til selve udbringningen, dels forholdsmæssigt færre administrationsomkostninger i forbindelse med håndteringen af leverancerne. Accepterer en detailforhandler eksempelvis at gå fra fem ugentlige leverancer til én ugentlig leverance, vil der være grundlag for at yde rabat - såfremt leverandørens standardbetingelser er 5 ugentlige leverancer.

Detailforhandleren kan endvidere udvise fleksibilitet i forhold til leveringstidspunkter. Således kan en apoteker, der eventuelt selv har et lager af lægemidler, acceptere en vis uregelmæssighed i forhold til leverandørens leveringstidspunkter. Leverandøren får på den baggrund mulighed for at tilrettelægge en for leverandøren hensigtsmæssig og omkostningsbesparende levering.

Den indkøbsadfærd – der danner grundlag for udbetalingen af rabat – kan udvises dels af en enkelt detailforhandler dels af flere forhandlere samlet. Således vil en omkostningslættelse hos leverandøren, der eksempelvis har udgangspunkt i et antal apotekeres samlede indkøbsmønster, kunne danne grundlag for at yde rabat.

Der vil ikke kunne ydes rabatter, der alene baserer sig på ændrede forhold hos rabatgiver (f.eks. grossisten). Omkostningsbegrundede rabatter forudsætter som nævnt en særlig rationel indkøbsadfærd hos en detailforhandler og kan ikke begrundes i øvrige generelle rationaliseringer hos rabatgiver – det gælder f.eks. ved ensidig indførelse af ny generel omkostningsbesparende teknologi i grossistledet.

Der er ikke i bekendtgørelsen en pligt for leverandørerne til at yde rabat. En leverandør skal imidlertid anvende samme principper til beregning af rabat til modtagere, der udviser samme indkøbsadfærd, jf. reklamebekendtgørelsens § 37, stk. 2. Det følger heraf, at leverandørerne ved

beregningen af rabatter til modtagere, der udviser ens indkøbsadfærd, skal benytte samme principper for opgørelsen af den omkostningsbesparelse, der danner grundlag for en rabat. Modtagere, der udviser samme indkøbsadfærd, vil således have de samme muligheder for opnå ens rabat på lægemidler med samme håndteringsomkostninger.

En rabat ydet under givne leveringsbetingelser ved køb af et konkret varenummer må forudsættes at være tilgængelig ved køb af andre varenumre, der leveres på samme betingelser. Det vil ikke være muligt, at rabatten varierer fra varenummer til varenummer for lægemidler med samme håndteringsomkostninger ved samme leverance.

En særlig aftale mellem en grossist og en producent om en omkostningsbesparende udnyttelse af lagerfaciliteter hos grossisten vil ikke kunne begrunde, at grossisten yder apotekerne en særlig rabat på produkter fra denne producent. Derimod vil der kunne ydes forskellig rabat på forskellige produkter, hvortil der knytter sig forskellige krav til leveringen, eksempelvis krav om særlige opbevaringsforhold. Såfremt leverandøren yder forskellig rabat på forskellige lægemidler ved samme leverance, skal leverandøren kunne begrunde dette i særlige forskelle på lægemidlerne.

Rabatter, prisnedsættelser og lignende i ét handelsled vil ikke kunne anses som en omkostningsbesparelse i relation til bestemte leverancer i de efterfølgende handelsled. Besparelser på leverandørernes indkøb af lægemidler hos producenterne vil ikke kunne begrunde, at en rabat videregives til detailforhandlerne. Der må således ikke ydes rabatter, der afhænger af leverandørernes indkøbspriser og avancer, der kan variere mellem de enkelte producenter og produkter.

Rabatter skal stå i forhold til omkostningsbesparelsen, jf. § 37, stk. 2. Rabatten må således ikke overstige den omkostningsbesparelse, som leverandøren har haft på leverancen af lægemidler. Leverandørerne har imidlertid ikke efter bekendtgørelsen pligt til at videregive den fulde omkostningsbesparelse som rabat.

Rabatten skal tilgå den direkte køber af lægemidlet, jf. reklamebekendtgørelsens § 38, 2. pkt., dvs. de apotekere og øvrige detailforhandlere, der gennem rationelle indkøbsvaner har medvirket til, at leverandøren har opnået en omkostningsbesparelse. Rabatterne må ikke videregives til andre.

Frivillige sammenslutninger af apoteker – apotekskæder – vil kunne forhandle aftaler om omkostningsbegrundede rabatter på vegne af apotekerne. Den opnåede rabat skal imidlertid i fuldt omfang straks videregives til apotekerne og må ikke akkumuleres i kæderne, jf. reklamebekendtgørelsens § 44. Apotekskæderne må således ikke beholde en andel af rabatterne, og rabatterne må ikke tage ophold i kæderne, ud over den periode det er nødvendigt ud fra administrative hensyn, eksempelvis i forbindelse med bankoverførelse og udstedelse af faktura eller kreditnota.

Rabatten skal bestå i et nedslag i prisen på de varer, der indgår i den konkrete leverance, der har udløst en rabat, jf. reklamebekendtgørelsens § 38. Det vil ikke være i overensstemmelse med reglerne, at leverandører yder rabat i form af andre økonomiske fordele end en reduktion i prisen på det pågældende varekøb. De omkostningsbegrundede rabatter skal fremgå entydigt af fakturaen eller en kreditnota udstedt umiddelbart efter leveringen, herunder med en angivelse af, hvordan rabatten er fremkommet, og være adskilt fra andre rabatter, f.eks. rabatter på frihandelsvarer på apotekerne.

6.1. Særlige regler om skiltepligt, dokumentation, ledelseserklæring og revision vedrørende rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler

Der gælder en række særlige supplerende regler vedrørende ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler.

Den der yder omkostningsbegrundet rabat på apoteksforbeholdte lægemidler skal offentliggøre oplysninger om apotekernes adgang til at opnå sådanne rabatter, jf. lægemiddellovens § 71 b, stk. 2 (skiltepligt).

Formålet med skiltepligten er at sikre åbenhed og gennemsigtighed i leverandørernes ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler, således at ydelsen af rabatter

refererer til et åbent grundlag. Med skiltepligten oplyses apotekerne om, hvilke rabatter der som udgangspunkt er tilgængelige på markedet. Apotekerne får derved grundlag for at vurdere, om der er opnået de mulige rabatter, og om en eventuel rabat er af en størrelse, der ligger udover, hvad der er omkostningsbegrundet.

Over for åbenhed og gennemsigtighed i rabatordningerne står hensynet til de konkurrencemæssige aspekter i sektoren. Skiltepligten vil indebære offentlighed om en af leverandørernes konkurrenceparametre, hvilket kan virke konkurrencebegrænsende. I udformningen af reglerne om skiltepligt har det derfor været vigtigt at opretholde en balance mellem den fornødne åbenhed i rabatordningerne og opretholdelsen af konkurrencen i sektoren.

Reglerne i reklamebekendtgørelsens § 39 om skiltepligt vedrørende omkostningsbegrundede rabatter fastsætter rammerne for leverandørernes skiltning. Der er ikke fastsat detaljerede regler, der udtømmende definerer indholdet af leverandørernes skiltning. Det er op til de enkelte lægemiddelleverandører selv at definere indholdet af deres skiltning nærmere, idet det grundlæggende er leverandørerne, der er bekendt med, hvilke betingelser og omkostninger, der er knyttet til leveringen af lægemidler.

De opstillede rammer indebærer, at der skal skiltes med de standardleveringsbetingelser, der ligger til grund for den almindelige prissætning, hvor leverandøren ikke yder rabat. Der vil i den forbindelse skulle oplyses om de grundlæggende omstændigheder, der knytter sig til leveringen af de apoteksforbeholdte lægemidler. Det gælder eksempelvis oplysninger om hvor ofte lægemidlerne leveres, hvilke mængde/kvantum der skal knyttes til leverancen, og om der stilles krav om levering på særlige tidspunkter.

Der skal derudover oplyses og skiltes med de typer af afvigelser i forhold til standardbetingelserne, der kan udløse rabat. Afvigelser kan bl.a. bestå i en reduktion i leveringshyppigheden, leverancer af større mængde/kvantum eller ved udvisning af fleksibilitet i leveringstidspunktet.

Der skal i tilknytning til de angivne typer af afvigelse oplyses om rabatternes størrelsesorden ved de anførte afvigelser. Der skal oplyses om det maksimale rabatniveau for hver af de enkelte typer af afvigelser, ligesom der kan oplyses om rabatniveauet ved en kombination af flere typer afvigelser fra standardleveringsbetingelserne. Rabatten ved de forskellige typer af afvigelse angives som et fast beløb eller procentsats eller inden for et interval. Intervallet for den angivne rabat er ikke udtryk for, at leverandørerne er forpligtet til at yde apotekerne en rabat som angivet i intervallet. .

Oplysningerne skal offentliggøres tydeligt og let tilgængeligt på leverandørens hjemmeside på internettet, jf. reklamebekendtgørelsens § 39, stk. 1.

Det bemærkes, at apotekerne på deres side ikke må anmode om eller modtage andre rabatter, end dem leverandøren lovligt kan give, jf. lægemiddelovens § 71 b, stk. 4.

Der er knyttet særlige krav til udarbejdelsen og opbevaring af dokumentation for ydede og modtagne omkostningsbegrundede rabatter, samt leverandørens omkostningsbesparelser ved levering af apoteksforbeholdte lægemidler til apoteker. Såvel rabatgiver som apotek skal i 3 år opbevare dokumentation for de ydede og modtagne rabatter, jf. reklamebekendtgørelsens §§ 40 og 41. Dokumentation i form af fakturaer, kreditnotaer og andet bilagsmateriale skal på forlangende stilles til rådighed for Lægemiddelstyrelsen, der også kan påbyde en rabatgiver at dokumentere, at en rabat er ydet i overensstemmelse med reglerne, jf. lægemiddelovens § 71 b, stk. 5 og 6. Kreditnotaer som vedrører omkostningsbegrundede rabatter må ikke udstedes senere end 30 dage efter leverancen har fundet sted. Det skal klart fremgå, hvilke leverancer kreditnotaen relaterer sig til. Lægemiddelleverandørerne skal sikre sig, at dokumentation efter reklamebekendtgørelsens § 40 opbevares således, at der for hvert enkelt apoteks leverancer kan etableres en entydig sammenhæng mellem oplysninger om adgangen til rabat (skiltningen) og faktura/kreditnota, herunder oplysninger om hvordan rabatten er sammensat og beregnet.

Derudover skal lægemiddelleverandører udarbejde særlige ledelseserklæringer for så vidt angår ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler. I ledelseserklæringen skal det fremgå, at rabatterne er ydet i overensstemmelse med de af leverandøren

udarbejdede og offentliggjorte oplysninger om adgangen til at opnå omkostningsbegrundede rabatter, jf. skiltepligten, og at rabatterne i øvrigt er ydet i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen, jf. reklamebekendtgørelsens § 42. Tilsvarende regler om ledelseserklæring vedrørende modtagne rabatter gælder for apotekere og apotekskæder jf. bekendtgørelse om apotekeres og apotekskæders aflæggelse af regnskab.

Leverandørens ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler skal undergives revision i form af en behandling af en statsautoriseret eller registreret revisor, jf. reklamebekendtgørelsens § 43. I revisionsbehandlingen indgår en prøvelse af om den opbevarede dokumentation vedrørende omkostningsbegrundede rabatter opfylder bekendtgørelsens betingelser. Revisionens behandling omfatter endvidere en prøvelse af, om rabatterne er ydet i overensstemmelse med de af leverandøren udarbejdede og offentliggjorte oplysninger om adgangen til at opnå omkostningsbegrundede rabatter, jf. skiltepligten, og om de omkostningsbegrundede rabatterne i øvrigt er ydet i overensstemmelse med reglerne i reklamebekendtgørelsen. Det nærmere indhold af revisionens arbejde fremgår af en revisionsinstruks som udarbejdes af Sundhedsministeriet i samarbejde med Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og Foreningen af Registrerede Revisorer. Revisionserklæringen affattes efter den i bilag 1 til reklamebekendtgørelsen viste skabelon for revisionserklæring vedrørende lægemiddelleverandørers ydelse af omkostningsbegrundede rabatter.

Tilsvarende regler om revision vedrørende modtagne rabatter gælder for apotekere og apotekskæder jf. bekendtgørelse om apotekeres og apotekskæders aflæggelse af regnskab.

6.2 Priskreditering og returnering af lægemidler fra apotek til engrosforhandler

Uanset reklamebekendtgørelsens § 22, stk. 1, er priskreditering tilladt. Ved priskreditering forstås, at en virksomhed, der har en tilladelse efter lægemiddellovens § 39, stk. 1, kompenserer et apotek for det fald i et lagerført lægemiddels værdi, som indtræffer, hvis den til Lægemiddelstyrelsen anmeldte apoteksindkøbspris bliver sat ned, jf. reklamebekendtgørelsens § 32, stk. 1.

En virksomhed må dog højst kreditere et apotek for 30 pakninger af et lægemiddel i en given pakningsstørrelse, lægemiddelform og styrke (dvs. pr. varenummer) pr. 14 dages prisperiode, jf. reklamebekendtgørelsens § 32, stk. 2.

Et apotek må højst returnere 30 pakninger af et lægemiddel i en given pakningsstørrelse, lægemiddelform og styrke (dvs. pr. varenummer) pr. 14 dages prisperiode til engrosforhandleren, jf. reklamebekendtgørelsens § 33, stk. 1. Bestemmelsen i stk. 1 gælder dog ikke, hvis 1) lægemidlet er blevet tilbagekaldt af den virksomhed, der bringer det på markedet, eller 2) markedsføringstilladelsen er blevet suspenderet eller tilbagekaldt af Lægemiddelstyrelsen eller Europa-Kommissionen, jf. reklamebekendtgørelsens § 33, stk. 3.

Apoteket må kun returnere indkøbte og leverede lægemiddelpakninger til den engrosforhandler, der har leveret pakningerne til apoteket, jf. reklamebekendtgørelsens § 33, stk. 2.

6.2. Bonus m.m. til lægemiddelbrugere

Der må ikke i forbindelse med handel med apoteksforbeholdte lægemidler udbetales bonus eller ydes andre økonomiske fordele til brugerne af lægemidlerne, jf. lægemiddellovens § 71 a, 1. pkt. Brugere kan fx være de enkelte medicinbrugere eller sammenslutninger af medicinbrugere, fx en patientforening.

Der gælder dog den særlige undtagelse, at det er tilladt at udbetale bonus til sygehusejeren i forbindelse med salg af lægemidler til et sygehus, jf. lægemiddellovens § 71 a, 2. pkt.

Bilag 2B - Omkostningsbegrundede rabatter ift. lægemidler til dyr

Dette er en kopi af afsnit 7 om omkostningsbegrundede rabatter i vejledning nr. 9401 af 20. april 2022 om reklame m.v. for lægemidler til dyr.

7. Omkostningsbegrundede rabatter til apoteker m.fl.

Det følger af veterinærforordningens artikel 121, stk. 4, at reglerne i artikel 121, stk. 1-3, ikke berører eksisterende foranstaltninger eller handelspraksis, der i medlemsstaterne gælder for priser, fortjenstmargener og rabatter. Med henvisning til denne bestemmelse er de danske regler om rabatter videreført, jf. kapitel 5 i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til dyr.

Det følger af bekendtgørelsens § 13, at det er tilladt at yde rabatter på lægemidler til dyr, hvis rabatten er baseret på omkostningslettelser hos leverandøren, og er en direkte følge af en indkøbsadfærd udvist af modtageren, der afviger fra leverandørens standardbetingelser. Sådanne rabatter kaldes "omkostningsbegrundede rabatter".

Adgangen til at yde omkostningsbegrundede rabatter omfatter alle lægemidler og vedrører alle detailforhandlere af lægemidler, herunder apotekere.

Reglerne om at yde omkostningsbegrundede rabatter omfatter alene forholdet mellem leverandør, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 5, og detailforhandler, hvad enten leverandøren er lægemiddelproducent, importør eller grossist. Rabatter, som udløses i forhold mellem andre virksomheder i distributionskæden, f.eks. mellem producent/importør og grossist, falder uden for regelsættet om omkostningsbegrundede rabatter. Lægemiddelproducenter og -importører, der selv forestår leverancer til detailforhandlere, er for denne del af deres virksomhed omfattet af det fulde regelsæt om omkostningsbegrundede rabatter.

De omkostningsbegrundede rabatter skal opgøres i forhold til leverandørernes såvel direkte som indirekte omkostninger forbundet med leverancen af lægemidler til apoteker eller anden detailforhandler – f.eks. omkostninger til administration, løn, lager, vebiler m.v.

En omkostningsbegrundet rabat kan bl.a. ydes som led i aftaler om færre leverancer og større mængder/ordrer pr. leverance. Leverandøren vil derved opnå en besparelse dels på grund af færre omkostninger til selve udbringningen, dels forholdsmæssigt færre administrationsomkostninger i forbindelse med håndteringen af leverancerne. Accepterer en detailforhandler eksempelvis at gå fra fem ugentlige leverancer til én ugentlig leverance, vil der være grundlag for at yde rabat – såfremt leverandørens standardbetingelser er 5 ugentlige leverancer.

Detailforhandleren kan endvidere udvise fleksibilitet i forhold til leveringstidspunkter. Således kan en apoteker, der eventuelt selv har et lager af lægemidler, acceptere en vis uregelmæssighed i forhold til leverandørens leveringstidspunkter. Leverandøren får på den baggrund mulighed for at tilrettelægge en for leverandøren hensigtsmæssig og omkostningsbesparende levering.

Denne indkøbsadfærd – der danner grundlag for udbetaling af rabat – kan udvises dels i en enkelt detailforhandler dels af flere forhandlere samlet. Således vil en omkostningslettelse hos leverandøren, der eksempelvis har udgangspunkt i et antal apotekeres samlede indkøbsmønster, kunne danne grundlag for at yde rabat.

Der vil ikke kunne ydes rabatter, der alene baserer sig på ændrede forhold hos rabatgiver (f.eks. grossisten). Omkostningsbegrundede rabatter forudsætter som nævnt en særlig rational indkøbsadfærd hos en detailforhandler og kan ikke begrundes i øvrige generelle rationaliseringer hos rabatgiver – det gælder f.eks. ved ensidig indførelse af ny generel omkostningsbesparende teknologi i grossistledet.

Der er ikke i bekendtgørelsen en pligt til at yde rabat. En leverandør skal imidlertid anvende samme principper til beregning af rabat til modtagere, der udviser samme indkøbsadfærd, jf. § 13, stk. 2, i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til dyr. Det følger heraf, at

leverandørerne ved beregningen af rabatter til modtagere, der udviser ens indkøbsadfærd, skal benytte samme principper for opgørelsen af den omkostningsbesparelse, der danner grundlag for en rabat. Modtagere, der udviser samme indkøbsadfærd, vil således have de samme muligheder for at opnå ens rabat på lægemidler med samme håndteringsomkostninger.

En rabat ydet under givne leveringsbetingelser ved køb af et konkret varenummer må forudsættes at være tilgængelig ved køb af andre varenumre, der leveres på samme betingelser. Det vil ikke være muligt, at rabatten varierer fra varenummer til varenummer for lægemidler med samme håndteringsomkostninger ved samme leverance.

En særlig aftale mellem en grossist og en producent om en omkostningsbesparende udnyttelse af lagerfaciliteter hos grossisten vil ikke kunne begrunde, at grossisten yder apotekerne en særlig rabat på produkter fra denne producent. Derimod vil der kunne ydes forskellig rabat på forskellige produkter, hvortil der knytter sig forskellige krav til leveringen, eksempelvis krav om særlige opbevaringsforhold. Såfremt leverandøren yder forskellig rabat på forskellige lægemidler ved samme leverance, skal leverandøren kunne begrunde dette i særlige forskelle på lægemidlerne.

Rabatter, prisnedsættelser og lignende i ét handelsled vil ikke kunne anses som en omkostningsbesparelse i relation til bestemte leverancer i de efterfølgende handelsled. Besparelser på leverandørernes indkøb af lægemidler hos producenterne vil ikke kunne begrunde, at en rabat videregives til detailforhandlerne. Der må således ikke ydes rabatter, der afhænger af leverandørernes indkøbspriser og avancer, der kan variere mellem de enkelte producenter og produkter.

Rabatter skal stå i forhold til omkostningsbesparelsen, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 2. Rabatten må således ikke overstige den omkostningsbesparelse, som leverandøren har haft på leverancen af lægemidler. Leverandørerne har imidlertid ikke efter bekendtgørelsen pligt til at videregive den fulde omkostningsbesparelse som rabat.

Rabatten skal tilgå den direkte køber af lægemidlet, jf. bekendtgørelsens § 14, 2. pkt., dvs. de apotekere og øvrige detailforhandlere, der gennem rationelle indkøbsvaner har medvirket til, at leverandøren har opnået en omkostningsbesparelse. Rabatterne må ikke videregives til andre. Frivillige sammenslutninger af apoteker – apotekskæder – vil kunne forhandle aftaler om omkostningsbegrundede rabatter på vegne af apotekerne. Den opnåede rabat skal imidlertid i fuldt omfang straks videregives til apotekerne og må ikke akkumuleres i kæderne, jf. § 20 i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til dyr. Apotekskæderne må således ikke beholde en andel af rabatterne, og rabatterne må ikke tage ophold i kæderne, ud over den periode det er nødvendigt ud fra administrative hensyn, eksempelvis i forbindelse med bankoverførelse og udstedelse af faktura eller kreditnota.

Rabatten skal bestå i et nedslag i prisen på de varer, der indgår i den konkrete leverance, der har udløst en rabat, jf. bekendtgørelsens § 14. Det vil ikke være i overensstemmelse med reglerne, at leverandører yder rabat i form af andre økonomiske fordele end en reduktion i prisen på det pågældende varekøb. De omkostningsbegrundede rabatter skal fremgå entydigt af fakturaen eller en kreditnota udstedt umiddelbart efter leveringen, herunder med en angivelse af, hvordan rabatten er fremkommet, og være adskilt fra andre rabatter, f.eks. rabatter på frihandelsvarer på apotekerne.

7.1. Særlige regler om skiltepligt, dokumentation, ledelseserklæring og revision vedrørende rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler

Der gælder en række særlige supplerende regler vedrørende ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler.

Den der yder omkostningsbegrundet rabat på apoteksforbeholdte lægemidler skal offentliggøre oplysninger om apotekernes adgang til at opnå sådanne rabatter, jf. lægemiddellovens § 71 b, stk. 2 (skiltepligt).

Formålet med skiltepligten er at sikre åbenhed og gennemsigtighed i leverandørernes ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler, således at ydelsen af

rabatter refererer til et åbent grundlag. Med skiltepligten oplyses apotekerne om, hvilke rabatter der som udgangspunkt er tilgængelige på markedet. Apotekerne får derved grundlag for at vurdere, om der er opnået de mulige rabatter, og om en eventuel rabat er af en størrelse, der ligger udover, hvad der er omkostningsbegrundet.

Over for åbenhed og gennemsigtighed i rabatordningerne står hensynet til de konkurrencemæssige aspekter i sektoren. Skiltepligten vil indebære offentlighed om en af leverandørernes konkurrenceparametre, hvilket kan virke konkurrencebegrænsende. I udformningen af reglerne om skiltepligt har det derfor været vigtigt at opretholde en balance mellem den fornødne åbenhed i rabatordningerne og opretholdelsen af konkurrencen i sektoren.

Reglerne i § 15 i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til dyr, om skiltepligt vedrørende omkostningsbegrundede rabatter fastsætter rammerne for leverandørernes skiltning. Der er ikke fastsat detaljerede regler, der udtømmende definerer indholdet af leverandørernes skiltning. Det er op til de enkelte lægemiddelleverandører selv at definere indholdet af deres skiltning nærmere, idet det grundlæggende er leverandørerne, der er bekendt med, hvilke betingelser og omkostninger, der er knyttet til leveringen af lægemidler.

De opstillede rammer indebærer, at der skal skiltes med de standardleveringsbetingelser, der ligger til grund for den almindelige prissætning, hvor leverandøren ikke yder rabat. Der vil i den forbindelse skulle oplyses om de grundlæggende omstændigheder, der knytter sig til leveringen af de apoteksforbeholdte lægemidler. Det gælder eksempelvis oplysninger om hvor ofte lægemidlerne leveres, hvilken mængde/kvantum der skal knyttes til leverancen og om der stilles krav om levering på særlige tidspunkter.

Der skal derudover oplyses og skiltes med de typer af afvigelser i forhold til standardbetingelserne, der kan udløse rabat. Afvigelser kan bl.a. bestå i en reduktion i leveringshyppigheden, leverancer af større mængder/kvantum eller ved udvisning af fleksibilitet i leveringstidspunktet.

Der skal i tilknytning til de angivne typer af afvigelse oplyses om rabatternes størrelsesorden ved de anførte afvigelser. Der skal oplyses om det maksimale rabatniveau for hver af de enkelte typer af afvigelser, ligesom der kan oplyses om rabatniveauet ved en kombination af flere typer afvigelser fra standardleveringsbetingelserne. Rabatten ved de forskellige typer af afvigelse angives som et fast beløb eller procentsats eller inden for et interval. Intervallet for den angivne rabat er ikke udtryk for, at leverandørerne er forpligtet til at yde apotekerne en rabat som angivet i intervallet.

Oplysningerne skal offentliggøres tydeligt og let tilgængeligt på leverandørens hjemmeside på internettet, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 1.

Det bemærkes, at apotekerne på deres side ikke må anmode om eller modtage andre rabatter, end dem leverandøren lovligt kan give, jf. lægemiddellovens § 71 b, stk. 4.

Der er knyttet særlige krav til udarbejdelsen og opbevaring af dokumentation for ydede og modtagne omkostningsbegrundede rabatter, samt leverandørens omkostningsbesparelser ved levering af apoteksforbeholdte lægemidler til apoteker. Såvel rabatgiver som apotek skal i 3 år opbevare dokumentation for de ydede og modtagne rabatter, jf. reklamebekendtgørelsens §§ 15 og 16. Dokumentation i form af fakturaer, kreditnotaer og andet bilagsmateriale skal på forlangende stilles til rådighed for Lægemiddelstyrelsen, der også kan påbyde en rabatgiver at dokumentere, at en rabat er ydet i overensstemmelse med reglerne, jf. lægemiddellovens § 71 b, stk. 5 og 6. Kreditnotaer som vedrører omkostningsbegrundede rabatter må ikke udstedes senere end 30 dage efter leverancen har fundet sted. Det skal klart fremgå, hvilke leverancer kreditnotaen relaterer sig til. Lægemiddelleverandørerne skal sikre sig, at dokumentation efter reklamebekendtgørelsens § 16 opbevares således, at der for hvert enkelt apoteks leverancer kan etableres en entydig sammenhæng mellem oplysninger om adgangen til rabat (skiltningen) og faktura/kreditnota, herunder oplysninger om hvordan rabatten er sammensat og beregnet.

Derudover skal lægemiddelleverandører udarbejde særlige ledelseserklæringer for så vidt angår ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler. I

ledelseserklæringen skal det fremgå, at rabatterne er ydet i overensstemmelse med de af leverandøren udarbejdede og offentliggjorte oplysninger om adgangen til at opnå omkostningsbegrundede rabatter, jf. skiltepligten, og at rabatterne i øvrigt er ydet i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsen, jf. reklamebekendtgørelsens § 18. Tilsvarende regler om ledelseserklæring vedrørende modtagne rabatter gælder for apotekere og apotekskæder jf. bekendtgørelse om apotekeres og apotekskæders aflæggelse af regnskab.

Leverandørens ydelse af omkostningsbegrundede rabatter på apoteksforbeholdte lægemidler skal undergives revision i form af en behandling af en statsautoriseret eller registreret revisor, jf. reklamebekendtgørelsens § 19. I revisionsbehandlingen indgår en prøvelse af om den opbevarede dokumentation vedrørende omkostningsbegrundede rabatter opfylder bekendtgørelsens betingelser. Revisionens behandling omfatter endvidere en prøvelse af, om rabatterne er ydet i overensstemmelse med de af leverandøren udarbejdede og offentliggjorte oplysninger om adgangen til at opnå omkostningsbegrundede rabatter, jf. skiltepligten, og om de omkostningsbegrundede rabatterne i øvrigt er ydet i overensstemmelse med reglerne i reklamebekendtgørelsen. Det nærmere indhold af revisionens arbejde fremgår af en revisionsinstruks som udarbejdes af Sundhedsministeriet i samarbejde med Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og Foreningen af Registrerede Revisorer. Revisionserklæringen affattes efter den i bilag 1 til reklamebekendtgørelsen viste skabelon for revisionserklæring vedrørende lægemiddelleverandørers ydelse af omkostningsbegrundede rabatter.

Tilsvarende regler om revision vedrørende modtagne rabatter gælder for apotekere og apotekskæder jf. bekendtgørelse om apotekeres og apotekskæders aflæggelse af regnskab.

7.2. Priskreditering og returnering af lægemidler fra apotek til engrosforhandler

Det følger af veterinærforordningens artikel 121, stk. 4, at reglerne i artikel 121, stk. 1-3, ikke berører eksisterende foranstaltninger eller handelspraksis, der i medlemsstaterne gælder for priser, fortjenstmargener og rabatter. Med henvisning til denne bestemmelse er de danske regler om priskreditering og returnering af lægemidler videreført, jf. §§ 9 og 10 i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler til dyr.

I henhold til bekendtgørelsens § 9 er priskreditering tilladt. Ved priskreditering forstås, at en virksomhed, der har en tilladelse efter lægemiddellovens § 39, stk. 1, kompenserer et apotek for det fald i et lagerført lægemiddels værdi, som indtræder, hvis den til Lægemiddelstyrelsen anmeldte apoteksindkøbspris bliver sat ned, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 1.

En virksomhed må dog højst kreditere et apotek for 30 pakninger af et lægemiddel i en given pakningsstørrelse, lægemiddelform og styrke (dvs. pr. varenummer) pr. 14 dages prisperiode, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 2.

Et apotek må højst returnere 30 pakninger af et lægemiddel i en given pakningsstørrelse, lægemiddelform og styrke (dvs. pr. varenummer) pr. 14 dages prisperiode til engrosforhandleren, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 1. Bestemmelsen i stk. 1 gælder dog ikke, hvis 1) lægemidlet er blevet tilbagekaldt af den virksomhed, der har bragt det på markedet, eller 2) markedsføringstilladelsen er blevet suspenderet eller tilbagekaldt af Lægemiddelstyrelsen eller Europa-Kommissionen, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 3.

Apoteket må kun returnere indkøbte og leverede lægemiddelpakninger til den engrosforhandler, der har leveret pakningerne til apoteket, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 2.

7.3. Bonus m.m. til lægemiddelbrugere

Der må ikke i forbindelse med handel med apoteksforbeholdte lægemidler udbetales bonus eller ydes andre økonomiske fordele til brugerne af lægemidlerne, jf. lægemiddellovens § 71 a, 1. pkt. Brugere kan fx være den enkelte dyreejer, en dyrlæge eller en sammenslutning af brugere af et lægemiddel til dyr.

Bilag 3A - Økonomiske fordele for sundhedspersoner, repræsentation og sponsorering m.m. samt underholdning ift. lægemidler – lægemidler til mennesker

Dette er en kopi af afsnit 5.5. – 5.8 vedr. økonomiske fordele for sundhedspersoner, repræsentation og sponsorering m.m. samt underholdning i vejledning nr. 9400 af 20. april 2022 om reklame mv. for lægemidler.

5.5. Økonomiske fordele for sundhedspersoner

Ifølge reklamebekendtgørelsens § 22, stk. 1, må der ikke i reklameøjemed eller i øvrigt for at fremme salget af et lægemiddel gives eller tilbydes sundhedspersoner økonomiske fordele, jf. dog stk. 2, § 24, § 26, § 30, § 32, § 37 og § 38.

Forbuddet i § 22, stk. 1, omfatter ikke gaver af ubetydelig værdi, når gaven kan anvendes i modtagerens erhverv, jf. reklamebekendtgørelsens § 22, stk. 2.

Lægemiddelvirksomheder vil som konsekvens heraf lovligt kunne give en gave i form af naturalier af ubetydelig værdi til en sundhedsperson, hvis gaven kan anvendes i den pågældende sundhedspersons erhverv. Begge betingelser skal være opfyldt for, at det er tilladt at give eller tilbyde en gave.

Der er ikke fastsat en maksimumsgrænse i reklamebekendtgørelsen for værdien af sådanne gaver, men hvis den samlede værdi fra en giver til den enkelte sundhedsperson ikke overstiger 300 kr. i et kalenderår, vil gaven/gaverne kunne ydes lovligt.

Værdien bedømmes ikke ud fra, hvad giveren - som måske pga. store indkøb kan opnå betydelige rabatter - har betalt for gaven, men ud fra hvad modtageren skulle have givet for en tilsvarende vare, hvis vedkommende skulle have anskaffet den på normal vis. Det er således værdien i handel og vandel, der lægges til grund for vurderingen af gavens værdi.

Som eksempler på gaver, der »kan anvendes i modtagerens erhverv«, kan nævnes lægetermometre, kuglepennene, musemåtter, kalendere eller skriveunderlag, mens fx kunst, arkitekttegnede lamper eller radioer – selvom de selvfølgelig kan placeres i sundhedspersonens praksis – ikke kan siges at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 22, stk. 2. Undtagelsesbestemmelsen omfatter heller ikke gaver som vin, chokolade eller blomster til en sundhedsperson, fx til en mærkedag. Undtagelsesbestemmelsen omfatter gaver, der kan indgå som et naturligt led i sundhedspersonens virksomhed.

En gave, der i væsentlig grad er finansieret af en lægemiddelvirksomhed, vil som udgangspunkt være omfattet af reklamebekendtgørelsens § 22, selvom den umiddelbart gives af en tredjemand, hvis det må stå klart for modtageren, at virksomhedens medvirken er en afgørende og nødvendig forudsætning for, at gaveoverdragelsen kan realiseres.

Reklamebekendtgørelsens § 22 omfatter også »imagegaver« fra lægemiddelvirksomheder til sundhedspersoner. Det er således uden betydning, om gaven er direkte tilknyttet markedsføringen af et bestemt lægemiddel, da virksomhedens interesse i at yde sådanne økonomiske fordele, må antages at være begrundet i et ønske om både at markedsføre virksomheden og dens produkter. Dermed må imagegaver også anses for at være givet i reklameøjemed.

Forbuddet i reklamebekendtgørelsens § 22, stk. 1, omfatter bl.a. gaver i form af pengebeløb (pengegaver) til en sundhedsperson eller en privat sammenslutning bestående af sundhedspersoner, herunder faglige selskaber. Denne type gaver er ikke omfattet af undtagelsen i § 22, stk. 2. Der gælder dog særregler om betaling af de direkte udgifter til repræsentation i forbindelse med reklame for samt faglig information om lægemidler og betaling af de direkte udgifter til fagligt relevante kurser, konferencer, efteruddannelse o.l. i reklamebekendtgørelsens § 26, jf. punkt 5.6 nedenfor.

Reglerne om, hvilke gaver og andre økonomiske fordele, der må ydes til sundhedspersoner, modsvares af et forbud mod at sundhedspersoner anmoder om eller modtager ydelser, der er i strid med reklamebekendtgørelsens § 22, stk. 1, § 23 og § 24, jf. reklamebekendtgørelsens § 25.

5.5.1. Konkurrencer

Ifølge reklamebekendtgørelsens § 23 må der ikke i reklameøjemed eller i øvrigt for at fremme salget af et lægemiddel afholdes konkurrencer for og udloddes præmier til sundhedspersoner.

Forbuddet i reklamebekendtgørelsens § 23 mod at afholde konkurrencer for og udlodde præmier til sundhedspersoner er absolut. Såvel konkurrencens karakter som præmiens værdi er uden betydning. Det er uden betydning for vurderingen, om en konkurrence afholdt af en lægemiddelvirksomhed sker i direkte tilknytning til markedsføring af et bestemt lægemiddel. En konkurrence, der afholdes over for sundhedspersoner, som et led i en virksomheds »imagepleje« må antages at være begrundet i et ønske om både at markedsføre virksomheden og dens produkter. Dermed må konkurrencen også anses for at være afholdt i reklameøjemed i strid med bestemmelsen.

5.5.2. Betaling for faglige ydelser

Forbuddet i § 22, stk. 1, mod at give økonomiske fordele til sundhedspersoner omfatter ikke betaling for ydelser fra en sundhedsperson eller et apotek, hvis betalingen står i et rimeligt forhold til ydelsen, jf. reklamebekendtgørelsens § 24, stk. 1. Såvel yder som modtager af betalingen skal efter påbud stille oplysning om grundlaget for beløbets fastsættelse til rådighed for Lægemiddelstyrelsen, jf. reklamebekendtgørelsens § 24, stk. 1. Betaling må kun ydes i form af direkte betaling. Det må ikke ske ved modregning, overdragelse af naturalier eller anden indirekte måde, jf. reklamebekendtgørelsens § 24, stk. 2.

En sundhedsperson kan dermed modtage betaling for en ydelse til en lægemiddelvirksomhed, hvis ydelsen er et naturligt led i en normal, gensidigt bebyrdende aftale mellem sundhedspersonen og virksomheden, og hvis ydelse og modydelse står i rimeligt forhold til hinanden. Det kan fx være betaling for en læges faglige bistand til udførelse af et klinisk forsøg eller til udarbejdelse af informationsmateriale om lægemidler. Det kan eksempelvis også være vederlag til en sundhedsperson, som deltager i et advisory board, eller vederlag til en sundhedsperson, der skal være foredragsholder til et fagligt arrangement. Det beror på en konkret vurdering af den aftalte ydelses indhold, varighed og omfang, om betalingen står i rimeligt forhold til ydelsen.

Læger, tandlæger, behandlerfarmaceuter og apoteker skal ansøge om tilladelse til eller anmelde deres tilknytning til en lægemiddelvirksomhed til Lægemiddelstyrelsen, når de modtager betaling for en faglig ydelse efter § 24, stk. 1, efter reglerne i sundhedslovens § 202 a, og bekendtgørelse n om sundhedspersoners tilknytning til lægemiddel- og medicovirksomheder, virksomheder, der fremstiller, importerer eller distribuerer produkter uden et medicinsk formål, og specialforretninger med medicinsk udstyr.

5.5.3. Betaling for reklameplads

En lægemiddelvirksomhed kan betale for at få reklameplads stillet til rådighed af et apotek. Det kan fx være betaling af leje af vinduesplads til reklame for et lægemiddel på apotek, reklame på en monitor på apoteket, annonce i apoteksaviser o.l. Betaling for at få stillet reklameplads til rådighed af et apotek må ikke overstige markedsprisen for tilsvarende reklameplads, og betalingen må ikke være afhængig af apotekets omsætning af lægemidlet, jf. reklamebekendtgørelsens § 24, stk. 4. Betaling må kun ydes i form af direkte betaling, ikke ved modregning, overdragelse af naturalier eller anden indirekte måde, jf. reklamebekendtgørelsens § 24, stk. 2. Disse regler gælder også ved betaling for at få reklameplads stillet til rådighed af en forretning, der sælger ikke-apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler, jf. reklamebekendtgørelsens § 35.

En lægemiddelvirksomhed kan også betale for at få reklameplads stillet til rådighed af et fagligt selskab/en forening, der består af sundhedspersoner, i forbindelse med et fagligt arrangement for sundhedspersoner. Det kan fx være til et årsmøde, der afholdes af et fagligt selskab bestående af

sundhedspersoner. Betalingen skal stå i rimeligt forhold til den leverede ydelse (reklamepladsen), jf. reklamebekendtgørelsens § 24, stk. 1. Dette beror på en konkret vurdering af antallet af deltagere på årsmødet, varighed og pris (markedsprisen) for tilsvarende reklameplads. Betalingen må ikke overstige markedsprisen for tilsvarende reklameplads. En kvadratmeterpris på 2000 kr., inkl. moms og administrationsgebyr, for et fuldt dagsarrangement, der foregår på et lejet, eksternt sted med ca. 50-80 deltagere, anses normalt for at stå i rimeligt forhold til den leverede ydelse. Der kan accepteres højere kvadratmeterpris, hvis markedsprisen er højere på grund af højere deltagerantal eller andre forhold. Direkte udgifter, der kan afholdes af en lægemiddelvirksomhed i henhold til reklamebekendtgørelsens § 26, kan ikke indgå i beregning af kvadratmeterprisen for en standplads. Det faglige selskab kan fx ikke medregne udgifter til honorar til en foredragsholder eller udgifter til sundhedspersoners bespisning i kvadratmeterprisen for en standplads.

En lægemiddelvirksomhed kan ligeledes indgå en aftale med et fagligt selskab/en forening, der består af sundhedspersoner, om at få stillet reklameplads til rådighed på selskabets hjemmeside mod betaling, hvis betalingen står i rimeligt forhold til den leverede ydelse (reklamepladsen). Dette beror på en konkret vurdering af aftalens indhold og varighed, antallet af brugere af hjemmesiden og pris (markedsprisen) for tilsvarende reklameplads. Betalingen må ikke overstige markedsprisen for tilsvarende reklameplads.

5.6. Repræsentation og sponsorering m.m.

Det i punkt 5.5 omtalte forbud i § 22, stk. 1, mod at give eller tilbyde økonomiske fordele til sundhedspersoner modificeres af udtrykelige undtagelser med hensyn til sponsorering og repræsentation i reklamebekendtgørelsens § 26.

Det fremgår af reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, at det er tilladt at give eller tilbyde en sundhedsperson følgende økonomiske fordele:

- 1) Repræsentation i form af betaling af de direkte udgifter til bespisning, rejse, ophold o.l. i forbindelse med reklame for samt faglig information om lægemidler og anden faglig relevant information, og
- 2) Faglig information og uddannelse, i form af betaling af de direkte udgifter til fagligt relevante kurser, konferencer, efteruddannelse o.l., som sundhedspersoner deltager i eller afholder. I disse aktiviteter skal indgå lægemiddelinformation eller anden faglig information, der er faglig relevant for deltagerne.

Bestemmelsen i § 26, stk. 1, nr. 1, giver sundhedspersoner mulighed for at få sponsoreret direkte udgifter til bespisning, rejse, ophold o.l. i forbindelse med reklame for og faglig information om lægemidler. Det omfatter også repræsentation i forbindelse med deltagelse i kurser og andre aktiviteter af lægemiddelfaglig og apoteksfaglig karakter.

Bestemmelsen i § 26, stk. 1, nr. 2, giver sundhedspersoner mulighed for at få sponsoreret direkte udgifter til kurser og andre faglige aktiviteter. Det kan fx være honorar til en ekstern foredragsholder, udgifter til kursusgebyr eller udgifter til indkøb af kursusmateriale.

5.6.1. Niveau og omfang

De ydelser, der er nævnt i reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, nr. 1, skal holdes på et rimeligt niveau og være nøje begrænset til hovedformålet med den reklamemæssige eller faglige aktivitet, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 2. Det indebærer, at fx et fagligt heldagsseminar, der afholdes fra kl. 9-17, kan inkludere morgenmad ved ankomsten, frokost og eventuelt en let middag som afslutning på seminaret. Repræsentationen må kun omfatte sundhedspersoner, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 2. En sundhedspersons ægtefælle eller samlever kan deltage i en rejse i forbindelse med et arrangement, der afholdes af en lægemiddelvirksomhed, såfremt ægtefællen eller samleveren afholder alle sine udgifter i forbindelse med deltagelsen. Den, der afholder udgifter for en sundhedsperson i henhold til § 26, stk. 1, nr. 1, skal efter påbud fra Lægemiddelstyrelsen stille oplysninger om grundlaget for udgifternes afholdelse til rådighed for styrelsen, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 2.

Den, der afholder udgifter i henhold til reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, nr. 2, skal efter påbud fra Lægemiddelstyrelsen også stille oplysninger om grundlaget for udgifternes afholdelse til rådighed for Lægemiddelstyrelsen, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 3.

5.6.2. Arrangementer i udlandet

Ved reklamemæssige eller faglige aktiviteter afholdt i udlandet må der kun ydes betaling til de i § 26, stk. 1 nævnte ydelser, hvis afholdelse i udlandet er begrundet i væsentlige indholdsmæssige, praktiske eller økonomiske omstændigheder, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 4.

Det kan fx være tilfældet, hvis det er væsentligt billigere at sende en gruppe sundhedspersoner til et arrangement i udlandet end at stable et tilsvarende arrangement på benene her i landet.

De væsentlige omstændigheder, der begrunder afholdelse af et arrangement i udlandet, skal efter påbud dokumenteres over for Lægemiddelstyrelsen, jf. reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 4.

5.6.3. Anmeldelse til Lægemiddelstyrelsen

Sundhedspersoner skal foretage anmeldelse til Lægemiddelstyrelsen, når de får betalt de i § 26, stk. 1, nævnte udgifter i forbindelse med deltagelse i en fagrelevant aktivitet i udlandet eller i en international fagrelevant kongres eller konference i Danmark. Anmeldelsen skal foretages digitalt ved brug af et skema, der ligger på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, jf. reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1.

Anmeldelsen skal indeholde følgende oplysninger: 1) identifikation af sundhedspersonen, 2) identifikation af virksomheden, der har afholdt udgifter i medfør af § 26, stk. 1, 3) identifikation af arrangøren af den fagrelevante aktivitet, hvis det ikke er den samme som den virksomhed, der har afholdt udgifterne i medfør af § 26, stk. 1, 4) information om den fagrelevante aktivitet og 5) dato for afslutning af aktiviteten, jf. reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 2.

De i § 27, stk. 2, nævnte oplysninger offentliggøres på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, og de slettes fra hjemmesiden 2 år efter, at aktiviteten er afsluttet, jf. reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 3.

Der kan i øvrigt henvises til Lægemiddelstyrelsens vejledning til sundhedspersoner, inkl. studerende og visse fagpersoner, om anmeldelse af økonomisk støtte fra lægemiddelvirksomheder, medicovirksomheder og virksomheder, der fremstiller, importerer og distribuerer produkter uden et medicinsk formål.

Lægemiddelvirksomheder skal ved afgivelse af tilsagn til en sundhedsperson om at afholde udgifter i medfør af § 26, stk. 1, til dennes deltagelse i en fagrelevant aktivitet i udlandet eller i en international fagrelevant kongres eller konference i Danmark, informere personen om reglerne i reklamebekendtgørelsens § 27 og sundhedslovens §§ 202b og 202c, herunder om personens pligt til at foretage anmeldelse til Lægemiddelstyrelsen og om Lægemiddelstyrelsens offentliggørelse af de i § 27, stk. 2, nævnte oplysninger, jf. reklamebekendtgørelsens § 28. Denne information kan gives mundtligt eller skriftligt. Lægemiddelstyrelsen anbefaler dog, at der gives skriftlig information, således at det kan dokumenteres efterfølgende.

Tilsvarende gælder for de personer, der er omfattet af reklamebekendtgørelsens §§ 35 og 36, hvis de får betalt de i § 26, stk. 1, nævnte udgifter i forbindelse med deltagelse i en fagrelevant aktivitet i udlandet eller en international fagrelevant kongres eller konference i Danmark.

Lægemiddelvirksomheder skal senest 31. januar hvert kalenderår give Lægemiddelstyrelsen meddelelse om sundhedspersoner samt fagpersoner omfattet af §§ 35 og 36, som de har ydet økonomisk støtte til deltagelse i fagrelevante aktiviteter i udlandet og internationale fagrelevante kongresser og konferencer i Danmark. Meddelelsen skal omfatte sundhedspersoner og fagpersoner, som har modtaget økonomisk støtte til deltagelse i nævnte aktiviteter i det foregående kalenderår, jf. reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1. Meddelelsen skal ske digitalt ved brug af et

skema på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, jf. reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 3. Meddelelsen skal indeholde følgende oplysninger: 1) Lægemiddelvirksomhedens navn og CVR-nummer, 2) sundhedspersoners og fagpersoners fulde navn, mailadresse, profession samt autorisationsnummer eller cpr-nummer, og 3) information om de fagrelevante aktiviteter, jf. reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 2.

Der kan i øvrigt henvises til Lægemiddelstyrelsens vejledning til lægemiddelvirksomheder, medicovirksomheder og virksomheder, der fremstiller, importerer og distribuerer produkter uden et medicinsk formål om økonomisk støtte til sundhedspersoner, inkl. studerende og visse fagpersoner.

En kongres eller konference, der afholdes i Danmark, vil blive anset for en international kongres eller konference, når flere deltagere eller foredragsholdere er fra udlandet. Som eksempler på internationale fagrelevante kongresser og konferencer kan nævnes internationale videnskabelige kongresser, der afholdes af internationale faglige videnskabelige selskaber, eller internationale faglige konferencer om et terapiområde, der bliver afholdt af internationale organisationer.

5.7 Borgermøder

Det er tilladt for lægemiddelvirksomheder at sponsorere møder med faglig information om lægemidler, som sundhedspersoner og apoteker afholder over for offentligheden, jf. reklamebekendtgørelsens § 30, stk. 1. Denne type arrangementer kan også indeholde information om sundhed og sygdomme.

Det beløb, der ydes som sponsorering, må ikke overstige de direkte udgifter til afholdelse af den pågældende aktivitet, jf. reklamebekendtgørelsens § 30, stk. 2.

Hvis en apoteker fx i egne lokaler afholder et fagligt informationsmøde, må han eller hun ikke få sponsoreret honorar til sig selv eller lokaleleje. Honorar til en ekstern foredragsholder, omkostninger til annoncering om mødet, omkostninger til trykning informationsmateriale til deltagerne og omkostninger til evt. ekstra rengøring af lokalerne vil derimod lovligt kunne sponsoreres.

Repræsentanter for den sponsorerende virksomhed må ikke medvirke aktivt ved afholdelsen af arrangementet, jf. reklamebekendtgørelsens § 30, stk. 2. Hvis en apoteker eksempelvis afholder et informationsmøde om medicinsk behandling af diabetes, og en virksomhed, der har lægemidler til behandling af diabetes i sit sortiment, sponsorerer arrangementet, vil det således ikke være tilladt for en repræsentant for virksomheden at fortælle om virksomhedens produkter, diabetes, behandling af diabetes eller på anden måde medvirke aktivt ved afholdelse af arrangementet.

På tilsvarende måde kan lægemiddelvirksomheder sponsorere borgermøder med faglig information om lægemidler, som afholdes af indehavere af forretninger, der er godkendt til at forhandle ikkeapoteksforbeholdte håndkøbslægemidler, når møderne vedrører sådanne lægemidler, jf. reklamebekendtgørelsens § 35.

5.8. Underholdning

Lægemiddelvirksomheder må ikke betale for sundhedspersoners deltagelse i rent sociale eller kulturelle arrangementer, jf. reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1. Dette forbud skal fortolkes bredt og omfatter fx betaling for billetter til teaterbesøg, museer eller fodboldkampe. Forbuddet gælder uanset betalingens størrelse.

Lægemiddelvirksomheder må heller ikke arrangere underholdning i forbindelse med faglige aktiviteter, der er omfattet af § 26, stk. 1, nr. 2, jf. reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 2.

Bilag 3B - Økonomiske fordele for sundhedspersoner, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde lægemidler til dyr

Dette er en kopi af afsnit 6 vedr. økonomiske fordele for personer, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde lægemidler til dyr i vejledning om reklame m.v. for lægemidler til dyr.

6. Økonomiske fordele for personer, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde lægemidler til dyr

Reglerne om økonomiske fordele for personer, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde lægemidler til dyr, gælder for sundhedspersoner. Ved sundhedspersoner forstås i denne sammenhæng dyrlæger, farmaceuter, farmakonomer, veterinærsygeplejersker og studerende inden for et af disse fag, jf. § 1, stk. 3, i bekendtgørelsen om reklame m.v. for lægemidler til dyr. Reglerne gælder også for indehavere af og ledende medarbejdere i forretninger, der er godkendt til at sælge ikkeapoteksforbeholdte håndkøbslægemidler eller lægemidler til produktionsdyr.

Det følger af artikel 121, stk. 1, i veterinærforordningen, at når lægemidler promoveres over for personer, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde dem i overensstemmelse med denne forordning, må der ikke gives, tilbydes eller loves gaver, økonomiske fordele eller fordele i form af naturalier til sådanne personer, medmindre de er billige og relevante for personens praksis med ordinerer eller udlevering af lægemidler.

Bestemmelsen indebærer, at der som udgangspunkt ikke må gives, tilbydes eller loves gaver eller andre økonomiske fordele, herunder naturalier, til personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere lægemidler til dyr, i forbindelse med reklame for lægemidler til dyr.

Lægemiddelvirksomheder kan dog lovligt give en gave eller anden økonomisk fordel i form af en naturalieydelse til personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere lægemidler til dyr, hvis gaven eller naturalieydelsen er billig og relevant for personens praksis (det vil sige kan anvendes i modtagerens erhverv). Med "billig" forstås gaver og naturalieydelse af ubetydelig værdi, og med relevant for personens praksis forstås en gave eller anden naturalieydelse, der kan anvendes i modtagerens erhverv. Begge betingelser (billig og relevant) skal således være opfyldt for, at det er tilladt at give eller tilbyde en gave eller en anden naturalieydelse. En anden naturalieydelse kan fx være udlån af udstyr, der kan anvendes i dyrlægens praksis.

Der er ikke fastsat en nærmere grænse i forordningen for værdien af sådanne gaver/økonomiske fordele, men hvis den samlede værdi fra en giver til den enkelte person, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere lægemidler til dyr, ikke overstiger 300 kr. i et kalenderår, vil gaven/den økonomiske fordel kunne ydes lovligt.

Værdien bedømmes ikke ud fra, hvad giveren – som måske pga. store indkøb kan opnå betydelige rabatter – har betalt for gaven/den økonomiske fordel, men ud fra hvad modtageren skulle have givet for en tilsvarende vare, hvis vedkommende skulle have anskaffet den på normal vis. Det er således værdien i handel og vandel, der lægges til grund for vurderingen af værdien.

Som eksempel på gaver, der er "relevant for personens praksis" kan nævnes lægetermometer, kuglepenn, musemåtter, kalendere eller skriveunderlag, men fx kunst, arkitekttegnede lamper eller radioer – selv om de selvfølgelig kan placeres i personens praksis eller forretning – ikke kan siges at være omfattet af undtagelsen i artikel 121, stk. 1. Undtagelsesbestemmelsen omfatter heller ikke gaver som vin, chokolade og blomster til en person, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde lægemidler til dyr, fx til en mærkedag. Undtagelsesbestemmelsen omfatter gaver og andre naturalieydelse, herunder lån af udstyr m.m., der kan indgå som et naturligt led i personens virksomhed.

En gave, der i væsentligt grad er finansieret af en udgangspunkt være omfattet af artikel 121, stk. 1, selvom den umiddelbart gives af en tredjemand, hvis det må stå klart for modtageren, at

virksomhedens medvirken er en afgørende og nødvendig forudsætning for, at gaveoverdragelsen kan realiseres.

Bestemmelsen omfatter også "imagegaver" fra lægemiddelvirksomheder til personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere lægemidler til dyr. Det er således uden betydning, om gave er direkte tilknyttet markedsføringen af et bestemt lægemiddel, da virksomhedens interesse i at yde sådanne økonomiske fordele, må antages at være begrundet i et ønske om både at markedsføre virksomheden og dens produkter. Dermed må imagegaver også anses for at være givet i reklameøjemed.
lægemiddelvirksomhed, vil som

Forbuddet i artikel 121, stk. 1, omfatter bl.a. gaver i form af pengebeløb (pengegaver) til en person, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere lægemidler til dyr eller til en privat sammenslutning bestående af denne personkreds. Denne type gaver er ikke omfattet af undtagelsen i artikel 121, stk. 1. Der gælder dog særregler om betaling af direkte og indirekte udgifter til repræsentation i forbindelse med arrangementer med rent faglige og videnskabelige formål, jf. artikel 121, stk. 3 og punkt 6.3.

Reglerne om, hvilke gaver og andre økonomiske fordele, der må ydes til personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere lægemidler, modsvares af et forbud mod at disse personer anmoder om eller modtager ydelser, som er i strid med artikel 121, stk. 1, jf. artikel 121, stk. 2, i veterinærforordningen.

6.1. Betaling for faglige ydelser

Bestemmelsen i artikel 121, stk. 1, hvorefter der i forbindelse med reklame for veterinærlægemidler ikke må gives, tilbydes eller loves gaver, økonomiske fordele eller fordele i form af naturalier til personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere veterinærlægemidler, omfatter ikke betaling for ydelser fra en sundhedsperson eller et apotek, hvis betalingen står i et rimeligt forhold til ydelsen, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

Betalingen må kun ydes i form af direkte betaling. Det må ikke ske ved modregning, overdragelse af naturalier eller anden indirekte måde, jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

6.2. Betaling for reklameplads

En lægemiddelvirksomhed kan betale for at få reklameplads stillet til rådighed af et apotek. Det kan fx være betaling for leje af vinduesplads til reklame for et lægemiddel til dyr på apotek, reklame på en monitor på apoteket, annonce i apoteksaviser o.l. Betaling for at få stillet reklameplads til rådighed af et apotek må ikke overstige markedsprisen for tilsvarende reklameplads, og betalingen må ikke være afhængig af apotekets omsætning af lægemidlet, jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse af reklame mv. for lægemidler til dyr. Betaling må kun ydes i form af direkte betaling, ikke ved modregning, overdragelse af naturalier eller anden indirekte måde, jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr. Disse regler gælder også ved betaling for reklameplads stillet til rådighed af en forretning, der sælger ikkeapoteksforbeholdte håndkøbslægemidler, jf. § 12 i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

En lægemiddelvirksomhed kan også betale for at få stillet en reklameplads til rådighed af et fagligt selskab/en forening, der består af sundhedspersoner, i forbindelse med et fagligt arrangement for sundhedspersoner. Det kan fx være et årsmøde, der afholdes af et fagligt selskab bestående af sundhedspersoner. Betalingen skal stå i rimeligt forhold til den leverede ydelse (reklamepladsen), jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr. Dette beror på en konkret vurdering af antallet af deltagere på årsmødet, varighed og prisen (markedsprisen) for tilsvarende reklameplads. Betalingen må ikke overstige markedsprisen for en tilsvarende reklameplads. En kvadratmeterpris på 2000 kr., inkl. moms og administrationsgebyr for et fuldt dagsarrangement, der foregår på et lejet, eksternt sted med ca. 50-80 deltagere, anses normalt for at stå i rimeligt forhold til den leverede ydelse. Der kan accepteres højere kvadratmeterpris, hvis markedsprisen er højere på grund af højere deltagerantal eller andre forhold.

En lægemiddelvirksomhed kan ligeledes indgå en aftale med et fagligt selskab/en forening, der består af sundhedspersoner, om at få stillet reklameplads til rådighed på selskabets/foreningens hjemmeside mod betaling, hvis betalingen står i rimeligt forhold til den leverede ydelse (reklamepladsen). Dette beror på en konkret vurdering af aftalens indhold og varighed, antallet af brugere af hjemmesiden og prisen (markedsprisen) for tilsvarende reklameplads. Betalingen må ikke overstige markedsprisen for tilsvarende reklameplads.

6.3. Repræsentation

Det føromtalte forbud i artikel 121, stk. 1, mod at give eller tilbyde økonomiske fordele til personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere veterinærlægemidler, modificeres af bestemmelser om repræsentation i artikel 121, stk. 3.

Det følger af artikel 121, stk. 3, at det er tilladt at tilbyde gratis repræsentation, direkte eller indirekte i forbindelse med arrangementer med rent faglige og videnskabelige formål til personer, der er bemyndiget til at ordinere eller udbyde veterinærlægemidler, og at repræsentationen skal være strengt begrænset til hovedformålet med arrangementet.

Bestemmelsen i artikel 121, stk. 3, giver personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere veterinærlægemidler, mulighed for at få sponsoreret direkte udgifter til bespisning, rejse, ophold o.l. i forbindelse med rent faglige arrangementer om lægemidler og anden faglig relevant information.

Bestemmelsen omfatter ikke arrangementer, der afholdes i forbindelse med reklame for lægemidler. Den omfatter som nævnt kun "arrangementer med rent faglige og videnskabelige formål".

6.3.1. Niveau og omfang

Repræsentation skal være strengt begrænset til hovedformålet med det faglige arrangement, jf. veterinærforskriftens artikel 121, stk. 3. Det indebærer, at fx et fagligt heldagsarrangement, der afholdes fra 9-17, kan inkludere morgenmad ved ankomst, frokost og eventuelt en let middag som afslutning på det faglige arrangement. Repræsentation må kun omfatte personer, der er bemyndiget til at ordinere eller levere/udlevere veterinærlægemidler. En dyrlæges ægtefælle eller samlever kan deltage i en rejse i forbindelse med et fagligt arrangement, der afholdes af en lægemiddelvirksomhed, såfremt ægtefællen eller samleveren afholder alle sine udgifter i forbindelse med deltagelsen. Den, der afholder udgifter i henhold til artikel 121, stk. 3, skal efter påbud fra Lægemiddelstyrelsen stille oplysninger om ydelserne og grundlaget for udgifternes afholdelse til rådighed for Lægemiddelstyrelsen, jf. § 5 i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler.

6.3.2. Anmeldelse til Lægemiddelstyrelsen

Sundhedspersoner skal foretage anmeldelse til Lægemiddelstyrelsen, når de får betalt de i artikel 121, stk. 3, nævnte udgifter i forbindelse med deltagelse i en fagrelevant aktivitet i udlandet eller i en international fagrelevant kongres eller konference i Danmark. Anmeldelsen skal foretages digitalt med brug af et skema, der ligger på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, jf. § 6, stk. 1, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

Anmeldelsen skal indeholde følgende oplysninger: 1) identifikation af sundhedspersonen, 2) identifikation af virksomheden, der har afholdt udgifter i medfør af artikel 121, stk. 3, i veterinærforskriften, 3) identifikation af arrangøren af den fagrelevante aktivitet, hvis det ikke er den samme som den virksomhed, der har afholdt udgifterne i medfør af artikel 121, stk. 3, i veterinærforskriften, 4) information om den fagrelevante aktivitet og 5) dato for afslutning af aktiviteten, jf. § 6, stk. 2, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

De i § 6, stk. 2, nævnte oplysninger offentliggøres på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, og de slettes fra hjemmesiden 2 år efter, at aktiviteten er afsluttet, jf. § 6, stk. 3, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

Der kan i øvrigt henvises til Lægemiddelstyrelsens vejledning nr. 9378 af 19. maj 2021 til sundhedspersoner, inkl. studerende og visse fagpersoner om anmeldelse af økonomisk støtte fra lægemiddelvirksomheder, medicovirksomheder og virksomheder, der fremstiller, importerer og distribuerer produkter uden et medicinsk formål.

Lægemiddelvirksomheder skal ved afgivelse af tilsagn til en sundhedsperson om at afholde udgifter i medfør af artikel 121, stk. 3, i veterinærforordningen, til dennes deltagelse i en fagrelevant aktivitet i udlandet eller i en international fagrelevant kongres eller konference i Danmark, informere personen om reglerne i § 6 og sundhedslovens §§ 202 b og 202 c, herunder om personens pligt til at foretage anmeldelse til Lægemiddelstyrelsen og om styrelsens offentliggørelse af de i § 6, stk. 2, nævnte oplysninger, jf. § 7 i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr. Denne information kan gives mundtligt eller skriftligt. Lægemiddelstyrelsen anbefaler dog, at der gives skriftlig information, således at det kan dokumenteres efterfølgende.

Tilsvarende gælder for de personer, der er omfattet af § 12 i bekendtgørelsen om reklame mv. for lægemidler til dyr, hvis de får betalt de i artikel 121, stk. 3, nævnte udgifter i forbindelse med deltagelse i en fagrelevante aktivitet i udlandet eller en international fagrelevant kongres eller konference i Danmark.

Lægemiddelvirksomheder skal senest 31. januar hvert kalenderår give Lægemiddelstyrelsen meddelelse om sundhedspersoner samt fagpersoner omfattet af § 12, som de har ydet økonomisk støtte til deltagelse i fagrelevante aktiviteter i udlandet og internationale fagrelevante kongresser og konferencer i Danmark. Meddelelsen skal omfatte sundhedspersoner og fagpersoner, som har modtaget økonomisk støtte i det foregående kalenderår, jf. § 8, stk. 1, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr. Meddelelse kan ske digitalt ved brug af et skema på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, jf. § 8, stk. 3, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

Meddelelsen (efter stk. 1) skal indeholde følgende oplysninger: 1) Lægemiddelvirksomhedens navn og CVR-nummer, 2) Sundhedspersoners og fagpersoners fulde navn, mailadresse, profession samt autorisationsnummer eller cpr-nummer, og 3) Information om de fagrelevante aktiviteter, jf. § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler til dyr.

Der kan i øvrigt henvises til Lægemiddelstyrelsens vejledning til lægemiddelvirksomheder, medicovirksomheder og virksomheder, der fremstiller, importerer og distribuerer produkter uden et medicinsk formål om økonomisk støtte til sundhedspersoner, inkl. studerende og visse fagpersoner.

En kongres eller konference, der afholdes i Danmark, vil blive anset for en "international" kongres eller konference, når flere deltagere eller foredragsholdere er fra udlandet. Som eksempler på internationale fagrelevante kongresser og konferencer kan nævnes internationale videnskabelige kongresser, der afholdes af internationale faglige videnskabelige selskaber, eller internationale faglige konferencer om et terapiområde, der bliver afholdt af internationale organisationer.